

Beş Türk Öldürüldü

Bulgar Askeri Yunan hududunu geçtiler.
(Yazı: 3 üncü sayfada)

Londrada Görüşmeler Var Yugoslav Naibi, Yugoslavyanın Şiddetli Hareket Edeceğini Söylüyor

M. Makdonald Prensi Yumuşatamadı

Londra, 1 (A. A.) — Deyli Herald gazetesinin diplomatik muhabirinin haber aldığına göre, Kral Aleksandr'ın katline dair Yugoslavyanın Uuslar Kurumuna verdiği şikâyetname hakkında, dün Yugoslavya Prensi Pol ile M. Makdonald arasında 17 konuşma olmuş ve Yugoslavya prensi Fransa ile İngiltere taraflarında kendiliğinden verilen yavaşlık öğütlerini abanmamıştır, reddetmiştir. M. Makdonald, şiddetli hareket taraftarı olduğu söylenen prensi yumuşatamamıştır.

Londra, 1 — M. Makdonald ile Yugoslavya hükümet naibi Prensi Pol'ün görüşmelerinden sonra İngiliz kabinesi toplanmış vaziyeti görüşmüştür. Bu toplantı anlamlı olmuştur. Bu hususta hiçbir şey çıkmamıştır.

Röyterin Bir Tekzibi

Londra, 1 (A. A.) — Başbakanlıktan ma'umat aldıktan sonra, Röyter ajansı, Yugoslav Prensi Pol'ün, M. Makdonald tarafından

Prens Pol, Marsilga cinayetinden sonra, sadakat yemini ederken verilen itidal tavsiyelerini reddetmiş ve şiddetli hareket taraftarı olduğu söylenen prensi yumuşatamamıştır.

Öz Türkçe: Boş Lâfa Karnımız Tok!

... Osmanlıcada "İntaki hak, denilen bir söz vardı. Bunun manası, yine Osmanlıcada "bir söz aynı adam tarafından tasdik ve itiraf, edilirse idi. Biz buna, kendisi lâfı gedigine koymak! Diyelim, doğrusu da budur.

"Şehir tiyatrosu," rejisörü Bay Ertuğrul Muhsin, bir gazeteciye söylediği sözlerde diyor ki:

... Ve muhakkak bunun için de başka bir memlekettten yabancı mütehasıs getirmek lazımdır!

Şimdi, biz de bu öğüdü veren Ertuğrul Muhsine soralım. "Şehir tiyatrosunun bir "Dramatolog," u vardır. Bu Bay "Dramatolog," neler yazmıştır? Nereden yetişmiştir? Bilgisi hangi kaynaklardandır? "Şehir tiyatrosu," na verilen "piyes," leri gözden geçiren, gözden geçirdiği, onun sözü alındığı söylenen bu "Dramatolog," ülkenin tanınmış yazarlarının yazılarını gözden geçirmek gücünü nereden almıştır? Onun böyle ince eleyip sık dokumağa gücü nereden geliyor?

"Şehir tiyatrosu," rejisörü, yerli bir "Dramatolog," bulduğu gibi bir "operatolog," niye bulamıyor? Paramızı yabancılara mı kaptırmak istiyor?

Rejisör diyecek ki "Dramatolog," gelen "piyes," leri okuyor, opera işi ise başkadır.

Biz de diyoruz ki "Dramatolog," da öyle "Şehir tiyatrosu," nun sandığı gibi bir iş değildir ve oynanan oyunlardan da bunu anlamak yetiyor!

Eğer son oynanan operetlerden rejisör suçu üstünden atmak isteyorsa başka yoldan konuşsun. Boş lafa, Tanrı bilir, karnımız toktur! — *

400 Lira Alırken..

Bir Kadın Ve İki Şahidi Dün Adliyeye Verildiler

Bayan Saniye, Münire ve Bay Sabit isiminde ikisi kadın bir erkek üç kişi, Ziraat Bankasından başkasına ait olan parayı almaya teşebbüs ettikleri iddiasıyla, Adliyeye verilmişlerdir. İddiaya göre hâdise şöyle olmuştur:

Izmirde Karşıyakada oturduğunu söyleyen İzmir Kız Lisesinin Eski hademelerinden Bayan Saniye perşembe günü İstanbul Ziraat Bankasına müracaat ederek:

— Ben İzmirde bankanıza (400) lira vermiştim. Almak istiyorum. Demiş. Memurlar İzmirdeki paranın Bayan Fetihyeye ait olduğunu söylemişler. Fakat Bayan Saniye:

— Benim adım Saniye Fetihyedir. O Bayan benim demiş. Ve Galatada Mesruriye hanında Bay Sabitle Bayan Münireyi de şahit olarak göstermiş ve bir de ilmühaber getirmiştir. Muamele böylece tekemmül etmiş. Kadın parayı alacağı zaman memura tekrar şüphe gelmiş kadını ve şahitlerini polise teslim etmiştir.

Canavar Farçalıyan Adam

Güdü (Hususi) — Osman oğlu Mahmut adil bir köylü ormandan odun keserken bir canavarın hücumuna uğramış, elindeki balasile 10 dakika uğraştıktan sonra canavarı parçalayabilmiştir.

En Sür'atli Kadın.. Tayyareci Helen Öldü

Helen Buşe

Paris 30 — Muhtelif rekorlar kırmış olan, maruf Fransız kadın tayyareci Helen Buşe bir tecrübe uçuşu esnasında kazaya uğramış ve ölmüştür. 100 ve bin kilometrelik rekorlarla yükseklik rekorunu kırmıştı. Kaza Giyankın tayyare meydanında vukua gelmiştir. He-

Yunan - Arnavut Hududunda

Bir Müsademe Haberi Veriliyor

Atina, 29 (Gecikmiştir) — Bu sabah Yanyadan gelen tel yazılarına göre Yunan hududunu geçmek isteyen kuvvetli bir Arnavut çetesine Yunan hudut muhafızları arasında şiddetli bir müsademe olmuştur. Fazla tafsilât alınamamıştır. — A. V.

Mançuride Demiryolları

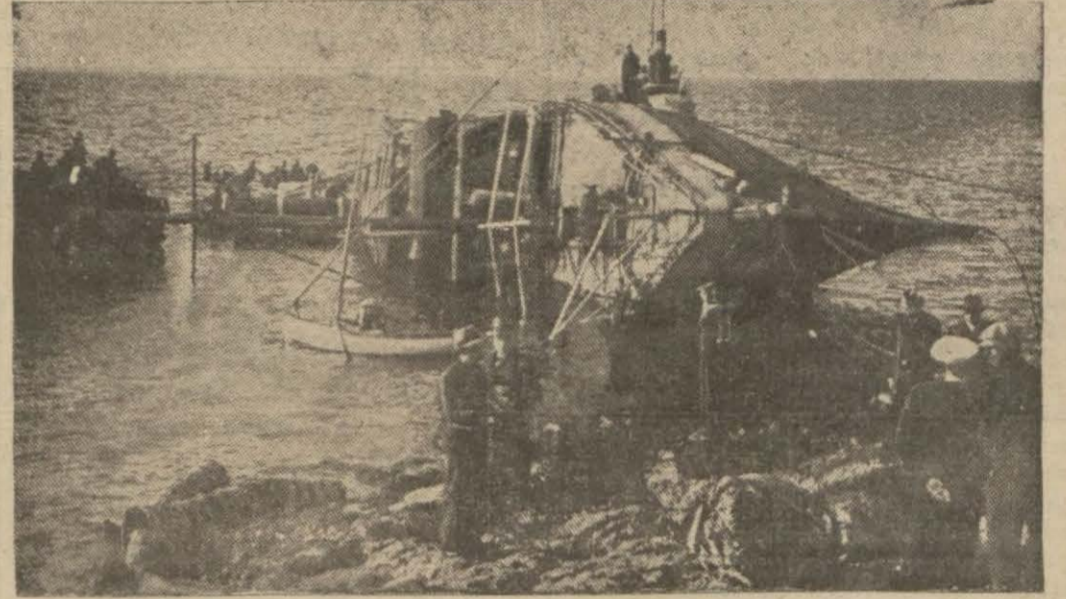
Tokyo 1 (A.A.) — Mançuko hükümeti, şimali Mançu demiryolu idaresi ile bir mukavele yapmıştır. Bu mukavele mucibince kırk milyon yenlik üç yeni hat yapılacaktır.

len Buşe 1931 de pilot vesikasını almış, 1933 de Paris - Saygon hava seferine teşebbüs etmiş ve kadınlar arası yükseklik rekorunu (5900) metreye çıkarmıştır.

Son zamanda sür'at tecrübeleriyle uğraşıyordu. Saatte 448 kilometre sür'at elde ettiği oluyordu.

Feci Bir Vapur Kazası Popi Gemisi Bir Adaya Çarpıp Devrildi

200 Yolcudan 11 Tanesi Boğulmuş,
Diğerleri Kurtarılmıştır

Kazaya uğrayan gemi, yan devrildikten sonra

Atina, 1 (Hususi) — Popi isimli bir posta vapuru, evvelki gece Sira adalarına gitmek üzere Pire'den hareket ettikten sonra yüz mil mesafede "Fleves," te boş küçük bir adaya çarpmış ve derhal batmıştır. Vapurun 200 yolcusundan (11) 1 kaza neticesinde boğulmuştur. Vapur, 50 senelik çürük bir tekne olduğu

için, boş ve küçük adaya çarpıp çarpmaz parçalanmış ve darma dağın olmuştur. Kurtulan yolcular bir başka vapurla nakledilmişler, geminin kaptanı ve sahibi tevkif edilmiştir. Gazeteler, bu gibi çürük gemilerin muayene edilmemesi ve yola çıkmalarına göz yumulmasından dolayı, şiddetli yazılar yazmaktadırlar. A. V.

Bir Postahanedeki Açık

Mihalıççık, 29 — İki gün evvel Mihalıççık posta ve telgraf idaresini teftişe giden müfettiş havale ve telgraf paralarından 400 kışur lira eksik bulmuş, bunun sebebinin müdür Bay Süleymana sormuş, o da bilmediği cevabını vermiş ve kendisine işten elçektirilmişti.

Harb ilâhı — Ah! Sen ne mes'utsun? Çünkü serbestsin!
Sulh Perisi — Öyle mi sanıyorsun. Ayağımdaki zincirleri görüyor musun?

Halkın Sesi

İktisat
Kundakçıları
Ve Halk

Dışarı yolladığımız tiftik çuval-
larının içine toz, toprak doldu-
ran iktisadi kundakçılardan bir
kaçı, nihayet İzmirde meydana
çıkı. Bunun, halkımızı son de-
rece memnun ettiğini söylersek
mubalâga sanılmıyın.

Bay Murat Koçak (Şahin Paşa oteli
karşısında diş doktoru) — Dünya ka-
zanç s.kuntısı geçiriyor. Her u'us ken-
di topraklarından dışarı para çıkar-
mak istemiyor. Çok ilk madde ve öz
mal çıkarırlar partiyi kazanıyorlar
ve sıkıntıyı yeniyorlar. Dışarıya para-
sını kaçırarak kazanç ipinin ucunu da
kaçırmış sayılırlar. Bunun için her
ulus, mal çıkarma yarışına girdiler.
İyi ve aranan mal çıkarırlar yurd-
larına para sokuyorlar. Uluslar arası
piyasada tutunmak için oynusuz mal
çıkarmak gerektiği. İzmirde bir kaç
satıcı tiftik çuvallarına ağır basın
diye taş, toprak doldurmuşlar. İktisat
Bakanlığı bunlara soluk almadan
işe el koymuş. Yapanlar bunun Sin-
simesini çekecekler. Bunlar ağır bir
cezaya çarpılmalı ve yurdun diğer
fena satıcılarına bir örnek olmalıdırlar.

Bay Nureddin (Eminönü Taşçılar
131) — Bazı açığözülü satıcılar bir-
denbire keselerini doldurmak için
tiftik çuvallarının içine taş, toprak,
un ve saire koymuşlar. Taş, toprağı
da tiftik flatına harice satmak iste-
mişler. Bence onların çuvalına taş,
toprak doldurularının manası yurd
iktisadının temelini bomba doldur-
mak demektir. Biz ihracat yapmak
ve harice çok mal satmak için her
çareye baş vururken bunların harice
adımızı kötülüyorlar şekilde hareket
geçmeleri bence büyük bir ihanettir.
Hükümetin uyanık bulunması ve
ajansla bu suçluları dünyaya yayması
tebrik edilecek bir harekettir.

Bay Fazıl (Üsküdar Kısıklı 12) —
Tiftik çuvallarına taş dolduran-
ları okuyunca ticari bir kara liste
negrinin faydalarına olan kanaatim
bir kat daha sağlamlaştı. Haricte
Türk mallarının rağbetini kıracak
olan bu gibi hilekârlıklara karşı çok
hassas davranmamız lâzımdır.

Hükümet yumurta iracı için bir
tetkik komisyonu kurdu. Bence bu ko-
misyon bütün ihracat maddelerine bak-
malıdır. Bir adam Avrupada bir tüccarı
aldatarak belki bir partide mühim bir
para kazanabilir. Fakat onun fena-
lığından bütün memleket zarar görür.
Zararı bu kadar büyük olan bir işe
girişenlere verilecek ceza da okadar
ağır olmalıdır. Bu fena hareketi,
ajansın neşretmesi verilecek ağır
cezanın bir mukaddimesi olmuştur.

Günün Vak'aları

Sünbül adlı bir kadın komşu-
sunun çamaşırlarını çalarken,
Hamal Halil, Yenicamide rençber
Ziyanın parasını çaldığından,
Kadıköyde çalıştığı eve misafir
gelen Bayan Zübeydenin çanta-
sından 50 lira aşuran hizmetçi
Fatma, Şişhanede tüftüncü Meh-
medin çekmecesinden 50 lira alan
Mahmud Tavukpazarında tüftüncü
Abdürrahmanın dükkânından tü-
tün ve sigara çalan Pavli ile el-
bise çalan Raif tutulmuşlardır.

DAHİLİ HABERLER

Yeni Hâkimler Kanunu

Aydın Birinden İtibaren Mer'iyete Girdi

Dün Birincikânunun biri idi. Yeni hâkimler ka-
nunu meriyete geçti. Adliye seçim encümeni dün
geç vakite kadar çalışarak açıkta kalan (30) icra
ve beş eytam memurunun mahkemelerde yeni işlere
tayinile uğraştı. Bu tayinler valinin de tasdikinden
gececeği için vali muavini Bay Ali Rıza saat 17,5
tan sonra Müddeiumumiliğe gelerek tayin emirlerini
imzaladı. Yeniden işe alınan memurların tayin emir-
leri bu sabah kendilerine tebliğ edilmiştir. Yeni
kadro münasebetile Müddeiumumi Bay Kenan bir
muharririmize şunları söylemiştir:

— Yeni kadronun tatbiki dolayısıyla İcradan (35),
Eytam Müdürlüğünden beş kişi olmak üzere bütün
İstanbul Adliye kadrosundan (40) kişi açıkta kal-
mıştır. Buna mukabil hakimler kadrosunda bazı
münhaller vardı. Adliye Encümeni derhal toplandı.
Vaziyeti tetkik etti. Hakimler kadrosundaki mün-
halleri tesbit ederek icradan açıkta kalanlardan
yirmisini, Eytam müdürlüğünden açıkta kalanlardan

ikisini bu münhallere tayin etti.

Bu gün açıkta 16 kişi kalmıştır. Bunlardan onu
teselsül yapılmak suretile münhallere tayin edilecek
geri kalan altı kişi de ilk münhallerde vazie-
feye alınacaklardır. Bugün icradan 35 memur
çıkardığı, bunların yerine tayin edilecek 40 Hukuk
mezunu namzet te henüz gelmediği için icra işleri
itiraz kabulü ve haczihiyatı gibi müstacel madde-
lere inhisar ettirildi.

Bu suretle muamelenin durdurulmaması temin
olundu. İcra işlerinin eskisi gibi muntazam yürümesi
için icap eden tedbirler alındı.

Hukuk mezunu namzetler gelinceye kadar şimdi
açıkta kalmış olub ta bugünden itibaren hakimler
kadrosuna alınmış olan memurlar yarından itibaren
İcradaki vazifelerine devam edeceklerdir. »

Dün hakimler İcra memurları maaşlarını al-
mışlardır. Kâtipler kendilerine tebliğat yapılamadığı
için maaşlarını bugün alacaklardır.

Bir Kızcağız Ezildi

Çünkü Tramvaydan
Atladı

Dün öğleye doğru Taksimde
tramvaydan atlamak isteyen kü-
çük bir kız arkadan gelen bir
otobüsün altında kalarak feci
surette ezilmiş ve ölmüştür. Fa-
cia şöyle olmuştur:

Kuledibinde oturan Suzan 11
yaşlarında bir Yahudi çocuğudur.
Dün öğle üzeri Şişli'den Taksime
doğru gelmekte olan 618 num-
aralı tramvayın ikinci vagonun
atlamış o sırada Büyükdere'den
gelmekte ve tramvayın arkasından
sür'atle ilerlemekte olan şoför
Yunus'un kullandığı (2) numaralı
otobüs Suzanı terlekleri altına
almış ve zavalılık feci bir şekilde
ezilmiştir. Şoför tutulmuştur.
Sorguya çekilmektedir.

Yeni Gümüş Paralar
Dünden İtibaren Ortaya
Çıktı

İstanbul Vilâyet muhasebeciliği
dün memurların maaşlarını kısmen
gümüş paralarla tediye ettiği için
yeni Cumhuriyet paraları dünden
itibaren tedavüle çıkmıştır. Mer-
kez bankası da dün yeni paralarla
tediye yapmıştır.

Yeni Meb'us Seçimi İçin

Yeni mebus seçimi için kaza-
larda çalışmalar başlamıştır. Ma-
hallelerde, vatandaşların isimlerini
havi olan cetveller kaymakam-
lıklara gönderilmiştir. Ankaradan
emir gelir gelmez, cetveller tetkik
edilecek ve noksanları tamamlanarak,
askıya konacaktır.

Yangın Başlangıcı

Boğazkesende, Bay Rafetin
fırından ateş çıkmış, büyüme-
den söndürülmüştür.

Bay Muhiddin Kül-

türün Rahatsızlığı

Vali Gözünden Muhtarip

Dün Vali Bay Muhiddin Kül-
türü görenler, başının ve yüzünün
sargılar içinde olmasına bakarak
bir kaza geçirdiği ihtimal ver-
mişlerdir. Memnuniyetle öğrendi-
ğimize göre böyle bir şey yoktur.
Bay Muhiddin Kültür gözünden
rahatsızlanmış ve rahatsız gözün
zıya almaması için sarılaşma
lüzum hasıl olmuştur.

Üniversitede

Türk İnkılabı Dersleri
Başlıyor

Kültür Bakanlığı tarafından
Üniversite Türk inkılabı dersle-
rinin, 6 Birincikânundan itibaren
başlaması muvafık görülmüştür.
İlk iki ders C. H. F. umum
kâtibi Bay Recep tarafından ve-
riyecektir. Bu derslere Üniversite
ve yüksek mektepler son sınıf
talebeleri devam mecburiyetin-
dedirler.

Çöp Dökenler

1000 Kişi Cezalandırıldı

Belediye, boş arsalarla çöp
dökülmesini menetmiştir. Bu emri
dinlemeyen, şimdiki kadar bin ka-
dar ev sahibi, arsalarla çöp dök-
tüklüğü için cezalandırılmıştır.

Atatürk'e Hediye Edilen

Arslan Yavrusu

Bir Bulgar tarafından Atatür-
ke hediye edilmek üzere gönde-
rilen arslan yavrusu birkaç gün
evvel Ankaraya gönderilmiştir.

Maçka Tramvay Yolu

Maçka tramvay hattı, silâhane
önüne kadar uzatılmaktadır. Ya-
kında tramvaylar, silâhane önü-
ne kadar işleme başlayacaktır.

Üniversitede

Yeni Talimatname
Tasdikten Geldi

Yeni Üniversite talimatnamesi
Bakanlar heyeti tarafından tasdik
edilmiş ve Üniversiteye gönderil-
miştir. Yeni talimatnamede fakül-
telerin vazifeleri, profesörlerin,
doçentlerin vaziyetine dair birçok
hükümler vardır. Yeni talimatna-
meye göre Üniversite Rektörün
riyasetindeki idare heyetinden
başka bir de Üniversite meclisi
teşekkül etmektedir. Üniversite
meclisi yalnız ordinaryüs profes-
örlerden mürekkep ve Maarif
Bakanının riyasetinde bir heyettir.
Bu heyet yüksek ilim meseleleriyle
uğraşacaktır. Üniversite meclisine
yalnız Maarif Bakanı riyaset ede-
cektir.

Üniversite meclisinin ilk top-
lanmasını yeni sene başında yap-
ması muhtemeldir.

İlkmekteplerde
Bazan Çok Kalabalık
Oluyor

Bir kısım ilkmekteplerde talebe
mikdarı (800) e baliğ olmuştur.
Bu gibi ilkmekteplerde dersha-
neler çok kalabalık olduğundan,
derslerden Beklenen netice elde-
edilememektedir. Maarif idaresi
bunun için yeni şubeler açmak
üzere hazırlıklara başlamıştır.

Kazalar

1136 numaralı otomobil ile
vatman Hüseyinin idaresindeki
tramvay arabası Beyoğlunda çarp-
mış ve hasara uğramışlardır.

* Salih Zeki ve Perikli adlı
kimsele, biri Galatada diğer
Beyoğlunda tramvaydan atarken
düşüp yaralanmışlardır.

İki Kumarci

Hakkı ile Şükrü adlı iki ku-
marbaz kahvede kumar oynarken
tutulmuşlardır.

Günün Tarihi

Kok Kömüründe
İhtikâr

Belediye kokkömürü satışı
hakkındaki tedkiklerini bitirmiş-
tir. Alınan neticeye göre, kok
gömürleri satışı üzerinde yüzde
(40) ihtikâr yapılmaktadır. Bu
ihtikârın önüne geçmek üzere
tedbir alınacaktır.

Bilecik'te Firka Kongresi

Bilecik, 1 (A.A.) — C. H. F. Vilâ-
yet kongresi dün toplandı. Büyük
kongreye gidecek murahhaslar seçildi.

Bolu, 1 (A.A.) — Vilâyet kongresi
Bay Emin başkanlığa ve dokuz idare
heyeti asile büyük kongre murah-
haslarını seçmiş ve dağılmıştır.

Samsun'da Öz Dil Savaşı

Samsun, 1 (A.A.) — Öz dil savaşı
ve soy adı almak Samsun'da hızla
ilerilmektedir.

Karadeniz Sahillerinde
Tütün

Samsun, 1 (A.A.) — Yeni tütün
ürünü, yapılan oranlara göre Sam-
sunda bir milyon sekiz yüz bin, Baf-
rada iki milyon 200 bin, Alaçamda
altı yüz bin kilo olacaktır.

Elde kalan eski tütünler bitmek
üzere dir.

Fakirlere Aş

Mersin 1 (A.A.) — Halkevi tara-
fından aşı dün açıldı. Yüz elli fa-
kire öğle, akşam yemeği verilmektedir.
İleride yardım geniş etilecektir.

Afyonda Muhtar Kursu

Afyon, 1 (A.A.) — Halkevinde açıl-
an ve on gün süren muhtarlar kursu
otuz ders, sekiz konferanstan sonra
dün kapanmıştır. Muhtarlar köylerine
dönmüşlerdir.

Vilâyetin nüfusu arttığından bu
yıl artık olarak bir mebus daha çık-
acağı anlaşılmaktadır.

Plâk Yasağı

Şehrimizdeki gramofoncular Öko-
nomi Bakanlığına müracaat ederek
diğardan plâk ithalinin yasak edilme-
sini istemişlerdir. Bu yasak yeni ku-
rulan plâk sanayiinin inkişafını temin
edecektir. Bu müracaat gözden ge-
çirilmektedir.

Gümrüksüz İhrakiye
Meselesi

Neft Sanayi şirketi aleyhine, güm-
rüksüz ihrakiyeyi Türk sularında yak-
tığı iddiasıyla açılan davaya dün güm-
rükteki sekizinci ihtisat mahkemesi-
nde devam edilmiştir. Çünkü celsede
ondan fazla şahit dinlenmiştir. Duruş-
ma, bazı cihetlerin sorulması için
başka güne kalmıştır.

Afyon
Görüşmeleri

Türk - Yugoslav Afyon satış mu-
kavelesinin değiştirilmesi için yarı
Belgrad'da yapılacak toplantıya hükü-
metimiz namına iştirak edecek heyet
dün akşamki ekspresle Belgrad'a ha-
reket etmiştir.

Uyuşturucu maddeler inhisarını umum
müfettişi Ali Saminin başkanlığı altında-
ki heyette idare meclisi reisi Ziya ve
Ekonomi Bakanlığı müşaviri Haldî de-
bulunmaktadır. Görüşmeler on gün
kadar sürecektir. Sonra Hrastnikteki
fabrikalar gezilecektir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi :

Pazar Ola Bay Hasan Diyor Ki :

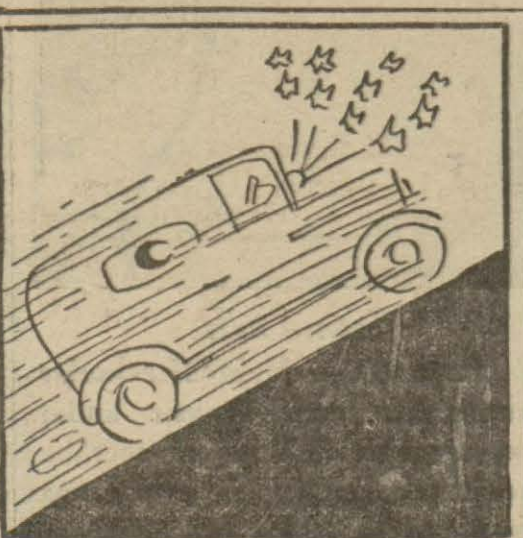
Hasan B. — Günden güne
her işte bir ilerleme görülmüyor.

... Bundan on sene evvel gazete-
lerde arada sırada bir oto-
mobil kazası olduğunu okurduk.

... Zaman geçti, üç dört sene
evvel hergün bir otomobil kazası
duyduk.

— Ya şimdi Hasan B. ?

... Şimdi Hasan B. ? Günden güne
okudum. Bir günde dört otomobil kazası ol-
muş, bu gidilecek on sene sonra günde yüz-
lerce kaza göreceğiz.

Hergün

Mızıkâ

Radyo

Burhan Belge

Radyo işinde ne kadar geri, acınacak kadar geri olduğumuzu uzunboylu anlatmaya lüzum yoktur. Birçok Türk yazarları bunun üzerinde durmuşlar, bu işin böyle kalıyacağını, radyonun iç - siyasa, dış - siyasa, halk terbiyesi, inkılâp terbiyesi bakımından değerini iyice ortaya koymuşlardır.

Ankara'da Matbuat Umum Müdürlüğü ve devlet radyo komisyonunun parasız ve vasıtasız emekleriyle ortaya çıkmış olan radyo programları, bir buçuk saati ancak doldurmaktadır. Başka memleketlerin radyoları sabahdan akşama kadar, Rusyada sabahdan sabaha kadar çalışmaktadır. Bizde bu gibi devamlı emisyonlar yapmaya, şimdilik, istasyonlarımız yetmedikleri gibi, böyle büyük programları dolduracak çeşitli kuvvetlerimiz de yoktur.

Ancak, bu yazımızda bunları değil, radyo ile mızıkâ arasındaki bağılılığı göstermek istiyoruz.

Öztürkçe değişimle var gücümüzle çalışırken, mızıkâ değişimini de tiz elden gerçekleştirmek üzereyiz. Atatürk'ün son nutkunda hepimizi bu bakımdan nasıl babaca payladığını, bizi daha fazla daha yaratıcı olarak çalışmaya çağırıldığını unutmamak.

Mızıkâ değişimi deyince de, iki yönden ilerlememiz lâzım:

1) Ulusal mızıkâyı yaratmak için mızıkâ değişimi.

2) Öztürkçeyi mızıkânın güzelyinde yaymak için mızıkâ değişimi.

İkisinin bir araya gelmesinden de, halk terbiyesine, halk kültürüne varmak istiyoruz. Bir dava ancak bu kadar açık olarak ortaya konabilir.

Mızıkâ değişimini yapaduralım. Mızıkâyı halk arasına yayabilmek bütün yurtla ulu'a, yeni mızıkânın tadını aşılama için, en tesirli en şaşmaz çarelerden biri, radyodur. Memlekette on tane orkestra bölüğünü on ay gezdirsek, radyo ile bir akşamda dinlettiğimizi dinletemeyiz. Masrafların karşılaştırılması da caba.

Öztürkçe değişimi ve mızıkâ değişimi ile, radyo işi, iki yeni "esbabı mucibe", unsuru daha kazanmış oluyor. Bu iki 17 milyon canlı iş, radyo davasının halledilmesini, bizden ayak dreyerek istiyor.

*Ulus, dan

Adliye Tasfiye

Ankara, 1 — Yeni hükümler kanunu tatbiki dolayısıyla 92 hüküm tekaüde sevk edilmiştir. 172 hüküm hakkında da bir kararname projesi hazırlanmaktadır. Tasfiye işi bitmiştir.

Sahte Beş Liralık

Bursa, 1 — İnegöllü Ali isminde bir adam gayet mahirane yapılmış bir sahte beş liralık sürenken yakalanmıştır.

Bulgaristanda 12 Kişi

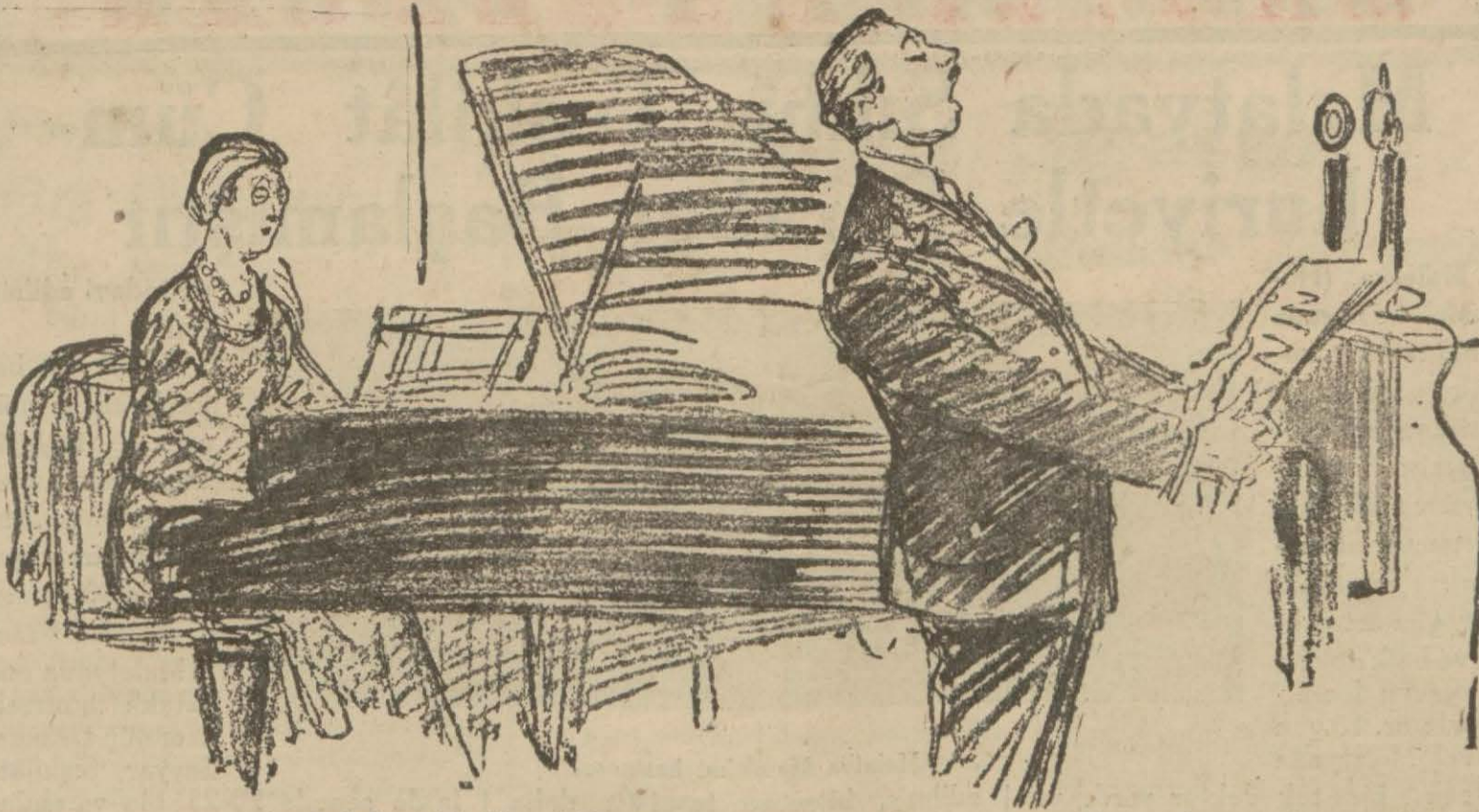
/ silacak

Sofya, 1 (A. A.) — Orim kurumunun cinayetle itham olunan 12 azası, Eugar Makedonyasındaki Nevrekop'a nakledilmiş bulunan askerî mahkeme tarafından ölüm cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Hayvan Vergileri

Ankara, 1 — Tetkik bürosu hayvan vergisinde kaçakçılık yapılmaması çarelerini aramaktadır. Küçük hayvanların vergileri biraz indirilecektir.

Resimli Makale

MUSİKİ, insan cemiyetlerinde tekâmül delillerinin en ilerde geleni ve en parlakıdır. İnsan, konuşmasını bilmediği, okuma yazma ile henüz meşgul olmadığı zamanlarda bile musiki ile uğraşmıştır. Musiki, insan sesini dışarıya aksettiren ilk vesile olmuştur. Musikisi bugünkü fen kaidelerine uygun olmayan ve iptidailikten kurtulamamış

olan cemiyetlerin henüz, medeniyet alanında ün almış olmalarına inanmak güçtür. Bunun içindir ki hergün yeni inkılâplar başarmak suretile tekâmül yolunda konaklar aşan Türk yurdunda da Türk musikisi, evrensel musikin yüksek teknik varlığından kuvvet alacaktır.

SON TELGRAF HABERLERİ

Beş Türk Öldürüldü

Bulgar Askerleri, Yunan Hududundan Dokuz Kilometre İçeri Girdiler

Atina, 1 — Bulgar tazyikinden kurtulmak için kaçıp Yunan hududuna iltica eden bir hayli Türk ailesi çocuk ve çocukları, sürüleri ile Yunan hududunun 3 kilometre içine girmişlerdir. Bulgar askerleri bu kaçıya ancak o zaman haber almışlar ve onlar da hududa girip Yunan toprağının 9 uncu kilometresinde Türk muhacirlere yetişip abluka etmişlerdir. Türkler Bulgarlara mukavemet etmişlerdir. Neticede beşi

ölmüş, diğerleri de yaralanmışlardır.

Bundan sonra Bulgar askerleri ölüleri orada bırakmışlar, sağ kalanları alıp Bulgaristana götürmüşlerdir. Bulgarların elinden kurtulan bir Türk hâdiseyi 93 numaralı Yunan karakoluna haber vermiş bu suretle Yunan dördüncü ordu kumandanlığı da haberdar edilmiş, Bulgarların takibine çıkmıştır. Fakat Bulgarlara yetişilememiştir.

Ordu kumandanlığı keyfiyeti Harbiye Nezaretine ve Başvekâlete bildirmiş, Yunan ve Bulgarlardan mürekkep bir heyetin hemen hâdiseyi tetkika başlaması istenmiştir. Hâdiseye gerek Atınada gerek Selânikte çok fena tesirler bırakmıştır.

Yunanistanla Bulgaristan arasında siyasi neticeler tevhit edebilecek olan bu hâdiseye siyasi mahafilde ehemmiyet verilmektedir.

Bir Suikast

Sovyet Büyüklerinden Kirof Öldürüldü

Moskova, 1 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Sovyet Merkezi İcra Komitesi Riyaset Divanı âzasından Kirof Leningratta öldürülmüştür.

Tebliğde, katilin işçi sınıfı düşmanları tarafından gönderildiği bildirilmektedir. Katil yakalanmıştır. Fakat hüviyeti henüz belli değildir.

Türkçe Adlar

Ankara, 1 (Hususî) — İç işleri Bakanlığı vilâyetlere ve belediyelere bir tamim göndererek eski devirlere ait Osmanlıca sokak ve köy isimlerini bir cetvel halinde ve sür'atle bildirmelerini istemiştir. Bütün memlekette bu listeler geldikten sonra, Kültür Bakanlığı, Türk dili araştırma Kurumu ve İç Bakanlığın mümessillerinden mürekkep bir komisyon toplanarak bu adları yeni Türkçemize çevirecektir.

Yeni Ay İsimleri

Ankara, 1 (Hususî) — Ay isim-

Dünkü Meclis Müzakereleri

Ankara 1 (A.A.) — B. M. Meclisi Başkan vekili Refet (Bursa), toplantıyı açarken bundan böyle kabul yerine, öz Türkçe olarak onay, ret yerine de abam denilmesini ileri sürmüştü ve bu onanmıştır. Bundan sonra havaîseyrüsefere mahsus uluslar arası sıhhi mukaveleye iştirakimiz hakkındaki kanun ile askerî memnu mıntakalar kanununa göre istimlak edilen gayrimenkullerin ödenmeyen bedellerinin geri kalan kısmının verilmesi için olan kanun lâihasının ikinci görüşmeleri yapılmış ve onaylanmıştır.

Rüşvet Davası

Ankara, 1 — Haklarındaki karar temyizce nakzedilen rüşvet verme suçluları Metr Salem ile Leon Faraci hakkındaki davaya ayın sekizinde tekrar başlanacaktır.

lerinin de değişeceği ve bunların Uluslar arasında kabul edilen şekle göre yazılması kararlaştırılacağı söylenmektedir.

Berutta

Bir Patlama Neticesinde 13 Kişi Öldü

Berut, 1 (A. A.) — Pathyan maddeler deposu hangarlarında çıkan bir patlama üzerine 13 liman memuru enkaz altında yanarak ölmüş ve 8 kişi de ağır rayalanmıştır.

Ecza Tarifesi

Ankara 1 (Hususî) — Sağlık ve Soysal yardım bakanlığında toplanan Ecza tarife komisyonunun, memleketi üç mntakaya ayırarak tarifeyi tesbit edeceği söylenmektedir. Vilâyetleri de yakın ve uzaklığıla beraber eczahane adedi ve eczahanelerin senelik satış miktarı, doktor adedi ve saire gözönünde bulundurulacaktır. Buna sebep te, işsizlik yüzünden son zamanlarda Şarkta 2 kazadaki eczahanenin kapanmasıdır. Sağlık ve Soysal yardım Bakanlığı, eczahanesi olmayan kazalara kaymakamlık emrinde müstahzer ilaçlardan mürekkep çantalar gönderecektir. — *

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

1 — İstanbulda "İhtikâr", var mı, yok mu? Bu sorguya, komisyonlar "yok", karşılığını vererek işi kestirip attılar.

2 — Bugün piyasada en iyi pastırmanın, mükemmel Kayseri pastırmasının toptan kilosu (46) kuruştur.

3 — Fakat yine İstanbulda, toptan kilosu (46) kuruşa olan bu en iyi pastırmanın, dükkânlarda kilosu (120) ile (140) ve hatta (160) kuruş arasındadır.

4 — Şimdi "İhtikâr", var mı, yokmu? Sorgusuna cevabı siz veriniz.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Alaturka Musiki

Bahsinde..

A. E

Anladığım ve anlamadığım nokta var, düşünürken bunları birbirinden ayırt etmek istiyorum:

1 — Alaturka musiki insana yaşamaktan bezginlik duygusu veriyordu. Öüm isteği uyandırdı, uyuşukluk ve miskinlik aşıyordu. Üstelik bizim de değildi, Araptan, Acemden gelecek, Bizansın içki ve eğlence çevresinden kuvvet olarak içimizde yerleşmişti.

Söyleyenlerle birlikteyiz, bütün bunlarda bir düşündük, bir düşünürüz, bir düşünceye z.

Önde kurultayda musikimizin evrensel kurallara göre düzeltilmesi gereğine parmak koydu. Dahiliye Bakanlığı da Önderin işaretinden ilham alarak radyodan alaturka musikiyi kaldırdı, öbür yünden de musikiden anlıyanlar arasında toplantılar yapıldı, yeni kuralların nasıl konacağı düşünüldü, kararlar verildi.

Bütün bunlar anladığım noktalarlardır.

2 — Alaturka musiki ikiye ayrılır, birincisi bildiğimiz eski kurallara uydurulan bestelenen peşrevlerdir, gazellerdir, şarkılardır. Ve istenilmeyen, beğenilmeyen, değiştirilmelerinde zaruret görülen parçalar da bunlardır. Yalnız bunların dışında bir de köy türkülleri vardırı ki yurtta yaşaya Türkün içinde doğmuştur, sevinçlerin, kederlerini, gülmelelerini, ağlamalarını ifade eder. Bir vakitler konservatuvarın himmetile toplandı. Sıraya kondu, plâga çekildi, radyoda söylendi. Rağbet kazandı.

Anlamadığım nokta bütün bu köy şarkılarının da bizim olmanın eski şark musikisi arasında radyodan kaldırılmış olmasıdır.

*

İstanbul radyosu şimdiki vadettiği geniş ve yeni programını yapmaya intizaren dinleyicilerine her akşam bir opera, Garp şarkılarından birkaç nümune ve bir salon orkestrası dinletmektedir.

Bir arkadaşım geçen gün:

— Bir yünden iyi oldu, bu sayede bütün acunun bildiği operaları öğrenmiş oluyoruz, demişti.

Bir gazeteci daha ileri giderek:

— Artık (Şopen) i. (Sen Seans) i, hattâ (Beethoven) ile (Vagner) i dinlemesini öğrendik, diye yazmıştı.

Ben kendi payıma bu öğrenenlerin arasında bulunmuyorum, bulunanların da çok olduklarını sanmıyorum.

Bir (Karmen) i, bir (Faust) i bir "Minyon" u, bir (Rigoletto) yu yer yüzünde bilmeyen yoktur. Fakat bu evrensel şaheserler Danimarkada Danimarka, İsveçte İsveç, Arjantinde Arjantin dillerile söylenir, dinleyen müvzuunu bilir, besteyi sözlerle güder, vakayı hayalinde canlandırarak kıvanç duyar.

Siz benim gibi musiki terbiyesi dinlemeyi geçmiyen bir adama iki buçuk saat süren bir operayı dinlettikten sonra bu:

— Rigolettoydu; deyniz! yapacağı şey:

— Allah Allah, demek öyle, demekten ibaret kalır.

*

İstanbul radyosunun birinci emeli bizi Garp musikisinin ahengine alıştırmak olacağına göre, ağır ağıdalı operaları bilmediğimiz dillerle sunacak yerlerde, işe daha hafiften başlamalıdır.

Fransızların, Almanların, hele havası bize daha yakın gelen İspanyolların ince, kıvrak şarkılarını dilimize çevirerek söylemek, bunların arasına bir az da köy şarkısı katıştırmak güç olmasa gerektir. Menfaatımız hiç değilse bir kısım halkın Mısır radyosunu aramasında değil, kendi radyomuzu dinleyerek benimseneceği müz havalara alışmasındadır.

Memleket Manzarası

Zaframboluda
Mahkeme
İşleri

Zafranbolu, (Hususi) — Burada Adliye işleri bir makine düzenine gitmektedir. Zafranboluluların mahkemeye müracaatları müstesna hadiselerle inhisar etmektedir. Hukuk mahkemesinde en güc iş nihayet üç celsede halledilmekte, davalar süruncemede bırakılmamakta, hâkim Muhiddin Bey halkın haklarını korumakta çok titiz davranmaktadır.

Bu çabukluk ve doğruluk yüzünden sulh, asliye ve icra mürfaa işleri bir tek mahkemede toplanmasına rağmen geri kalmış bir tek iş yoktur. Uzaklardan gelen köylülerin tekrar tekrar mahkeme kapısında dolaşmaları için hükümden bir kaç saat sonra ilâmları da hazırlanıp ellerine verilmektedir. Uzak köylerden gelenlerin davalarına sabahları bakılmakta ve köylünün ağama köyüne avdet edebilmesi temin olunmaktadır. Zabıt kâtabı Hakkı Bey hâkiminin bu çabukluğuna uymuş ve onun yardımcısı olmuştur. Zafranboluda Hukuk mahkemesi halkın saygısını ve tam itimadını kazanmış bir Adliye müessesesidir.

Merzifonlular

Bir Halkevi İstiyorlar

Merzifon (Hususi) — Bütün ocak kongreleri bitmiştir. Yakında kaza kongresi yapılacaktır. Halk bu sene burada bir halkevi açılmasını istemektedir. Eski Türk ocağı binası da halkevi için uygun bulunmaktadır.

34 Senelik Hükümet Doktoru

Merzifon, (Hususi) — Hükümet doktoru Ahmet 34 senelik çalışmadan sonra tekaütlüğünü istemiştir.

Merzifon Maarif Kadrosu

Merzifon (Hususi) — Maarif kadrosunda bazı değişiklikler yapılmış, İstiklâl mektebinde İsa Ruhi Gümüşhacıköyün Kozalan köyüne, Hüseyin Avni İspari köyüne, Bahri Zogo köyüne, Ali Rıza, Nigâr da bunların yerine verilmişlerdir.

Gümüşhacıköy Belediye Başkanı

Gümüşhacıköy (Hususi) — Belediye başkanlığında yine bay Emin bırakılmış, Daimi encümen azalıklarına da Kızılkı Mehmet ve Hakkı seçilmişlerdir. Belediyede yeni sayılab seçimi hazırlıkları başlamıştır.

Gümüşhacıköyde Tütün Satışı

Gümüşhacıköy, (Hususi) — Bu seneki tütünlere geçen senekilerden daha güzeldir ve daha çoktur. Inhisar idaresi ekicilere avans vermiştir. 15 gün sonra tütün alım ve satımı başlayacaktır.

Gürün Mal Müdürü

Gümüşhacıköy (Hususi) — Malmüdürü Nusret Gürün malmüdürlüğüne gönderilmiştir. Bir aydanberi burada doktor yoktur. Ahali doktor gönderilmesini istemektedir.

Gümüşhacıköyün Adı

Gümüşhacıköy (Hususi) — Kazamız adının Gümüşhaneye benzemesi alışveriş işlerinde zorluklar çıkarmaktadır. Bu zorlukların kalkması için kazaya yeni bir ad konması dilenmektedir. Buraya Kaynar, Ulubel ve Turna adları pek yakışmaktadır.

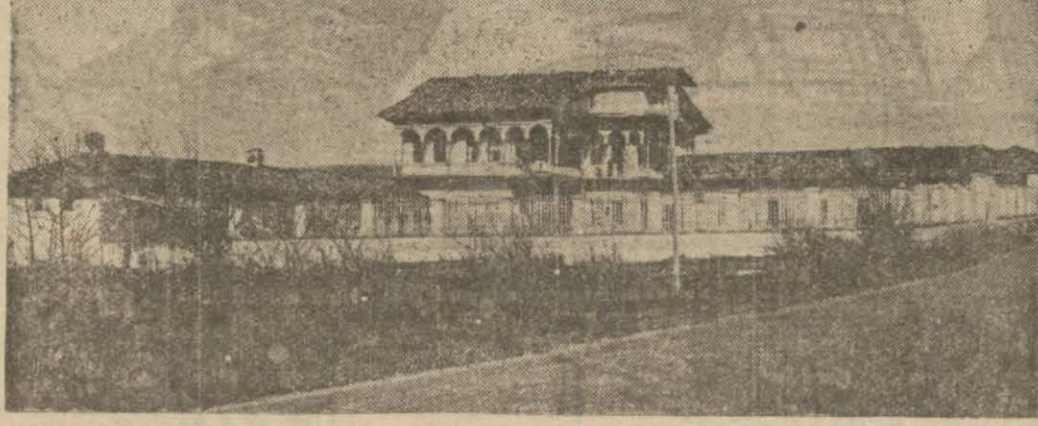
MEMLEKET HABERLERİ

Malatyada Sıhhi Teşkilât Cumhuriyetle Beraber Başlamıştır

Malatya, (Hususi) — Burada sıhhi teşkilât ancak Cumhuriyetten sonra başlamıştır. Doktora, ilâca ve sıhhat memurlarına itimat, müracaat her gün artmakta ve halk doktor ihtiyacını hissetmektedir. 15 gün evvel Malatyada

ancak bir tek doktor vardı ve ancak günde bir hasta ya muayene edebilir veya edemezdi. Halbuki bugün Malatyada yüze yakın doktor vardır ve Malatyanın sıhhi teşkilâtı her gün biraz daha genişlemektedir.

Malatyada hastahane ilk olarak 339 senesinde tesis edilmiştir. Evvelâ bir operatorla idare edilen ve 50 yataktan ibaret olan bu hastahane bir iki sene sonra bir dahiliye mütehasısı ilâve

Malatya Memleket hastanesi

edilmiş, bilahare teşkilâtı daha ziyade büyütülmüştür. Bu hastahane şimdi senede 15-12 bin vatandaş muayene ve tedavi edilmektedir. Hastahanenin içinde her türlü ilâc bulunan bir eczanesi de vardır. 7 hemşire ve hasta bakıcı bilgileriyle hastalara bakmaktadırlar. Malatyada 930 senesinde bir de doğum evi açılmıştır. Burası da 40 yataklı bir hastahane halindedir. Burada da senede 8-10 bin vatandaş muayene

ve tedavi edilmektedir.

Bunlardan başka Trahom mücadele teşkilâtının hastahaneleri de vardır. Bunlardan biri adyamaında 20 yataklı, diğerleri Besni ve Malatyada onar yataklı olmak üzere üç tanedir. Seyyar teşkilât-

la da senede 20-25 bin vatandaşın gözü kör olmaktan kurtarılmaktadır. Ayrıca idarei hususiye tarafından Besni, Kemaliye ve Arapkir kazalarında beşer yataklı birer revir vücuda getirilmiştir. Hiçlâsa Cumhuriyetle beraber başlayan sıhhi teşkilât hergün biraz daha inkişaf etmektedir. 10 kazanın hepsinde de birer hükümet doktoru ve birer belediye ebesi ile ikişer sıhhat memuru vardır. — M. I

Gemlikte
Soyadı Alanlar

Gemlik (Hususi) — Burada gerek ahali gerek memurlar ve muallimler arasında yeni soy adı almak isteği çoğalmıştır. Kahvede, sokakta, evde, mektepte hep bu iş konuşulmakta, herkes bir ad aramaktadır.

En çok beğenilen adlar Dinçer, Ali barut, Savaş Yikiti gibi adlardır. Şube Reisi Sebe Soy adını, Ceza Hâkimi Uyar adını, Sulh hâkimi Özel adını, Muallim Mustafa Hayret Özan adını almışlardır.

Izmit Köylülerinde Kooperatif

Izmit, (Hususi) — Köylülerde kredi kooperatifleri açılması kararlaştırılmıştır, karar bütün köylüleri sevindirmiştir.

Izmit Demiryolu Caddesi

Izmit, (Hususi) — Demiryolu caddesinin son zamanlardaki berbat vaziyeti gözönüne alınmış, yol asfalt olarak yapılmaya başlanılmıştır.

Akşehir Bandosu

Akşehir (Hususi) — Burada gençlik teşekkülü olarak San'at-kârlar İdman, Gençler spor ve idman yurdu isminde üç kulüp vardır. Bunlardan San'at-kârlar İdman yurdunun 3 sene evvel kurduğu bir bando da hâlâ çalışmaktadır.

Belediye de 500 lira tahsisatla bir şehir bandosu teşkiline karar vermiştir. Bu bandonun İdman yurdu mensuplarından teşkil edileceği söylenmektedir.

Belediyenin ayrı bir bando teşkil etmektense mevcut San'at-kârlar İdman yurdu bandosunu himaye ederek para yardımı ile onu kuvvetlendirmesi Akşehir için daha faydalı olacaktır.

Bandırmada Fasulye Bolluğu

Bandırma (Hususi) — Kocagöl köyü ile etrafında bu sene çok fasulye ekilmiş ve çok ekin alınmıştır. Kilosu toptan 10 kuruşa satılmaktadır. Zeytinyağı da 33 kuruşla 35 arasındadır.

Güdüde Sevindirilen Yavrular

Güdül esnafının giydirdiği yavrular

Güdül (Hususi) — İlkmektep muallimi Fezvinin önyak oluşla kasaba esnafı okuyan 35 fakir yavruyu geyindirmişlerdir. Bu yavrular kendilerini varlıklı arkadaşlarından ayrılmayan büyüklerinin bu iyiliklerini unutmuyacaklarını söylemişlerdir.

Tarsusta

Bu Sene Pamuktan İyi Para Alınacak

Tarus (Hususi) — Ovadaki köylere turunc, akasya, okaliptos, dut ağaçları ekilmesini kararlaştırılmış, köylüye fidan dağıtılmaya başlanılmıştır. Şimdiye kadar 2 bin fidan verilmiştir.

Ekiciler bu sene bol pamuk ekmektedirler. Bu sene Tarsusta 25 bin balya pamuk alınmıştır. Bir kilo pamuk 40-45 kuruşa satılmaktadır. Bir milyon 800 bin lira kadar pamuk parası alınacağı umulmaktadır. Busene Tersusluların biraz yüzü gülecektir.

Iznikte Baküs Heykeli

Iznik (Hususi) — İstanbul kapısının şehir ucunda yere düşmüş bir Baküs heykeli vardır. Bu heykelin oradan kaldırılması ve yeni kurulan taş eserleri saklama deposuna konulması kararlaştırılmıştır.

İnegöl Ortamektebinde Sevinç

İnegöl (Hususi) — Ortamektebin son sınıf talebelerinden Samih ve Ziya Kültür bakanlığı tarafından İstanbul erkek muallim mektebine parasız yatılı olarak kabul edilmiştir. Bu İnegölde ilk defa olmaktadır ve bütün Ortamektep çocuklarını sevindirmiştir.

Simavda

İki Gençlik Kulübü Birleştirilecek

Simav, (Hususi) — Burada bir Gençler Birliği, diğeri Gençler Evi isminde iki kulüp vardır. Gençler Birliği eski ise de, Gençler Evi henüz 6 ay evvel kurulmuştur. Müessesiler Bay Nedim, banka müdür muavini Bay Şerif, Tepecik mektebi başmuallimi Bay Tefik, Orman fen memuru Bay Cavit, Osmanbey muallimlerinden Bay Necatidir. Gençleri bir arada toplamak için her iki kulübün birleştirilmesi takarrür etmiştir. Yeni kulübe bir başka isim verilecek ve Halkevi teşkilâtına benzer bir şekilde bütün Simav gençleri bu yeni kulübün açılmasını sabırsızlıkla beklemektedirler.

Boluda Havalat

Bolu (Hususi) — Havalat soğumuştur. Geredeye az miktarda kar yağmıştır.

Boluda Balo

Bolu, (Hususi) — Burada Hilâlahmer cemiyeti tarafından bir balo verilmiş, çok eğlenceli olmuş ve Hilâlahmere mühim miktarda bir para temin etmiştir.

Mektebciliğe Dair

Meksikada
Mekteb
Kanunları

Meksika'da Meb'uslar kamarası sosyalist hükümetin, gençliğin serbest ve sosyalist esaslara göre yetiştirilmesi hakkındaki kanun tekliflerini kabul etmiştir. Yeni kanunlar diğer tabirle, ıslah edilmiş olan eski mektep kanunları, kilise düşmanlığı bakımından Sovyet Rusya'da mer'i olan kalde ve nizamlardan geri kalmıyor ve bütün umumî ve hususî mekteplerden her türlü dinî tedrisatın kaldırıldığını gösteriyor.

Mektepler kanununun 73 üncü maddesi, bilhassa dikkate değer bir mahiyettedir. Bu madde hükümünce umumî ve hususî bütün ilk ve ortamekteplerde gençliğin sosyalist esaslara göre talim ve terbiye görmesi mecburidir. Yalnız Üniversiteler henüz bu mecburiyetten hariç tutulmuştur. Mektep kanununun 3 üncü maddesinin aşağıdaki hükümleri, vazil kanunun düşüncelerini ifade etmek itibarıyla bilhassa karakteristiktir:

"Tahsil serbesttir, bütün umumî ve hususî mekteplerde lâyük, dünyevi tedrisat caizdir. Hususî mekteplerde devletin şiddetli bir kontrolü altında bulunurlar. Talim, terbiye ve tedrisatın sosyalist ruh ve akideleri dairesinde verilmesi her türlü dinî doktorinlerden arı olması taasup-tan ve batıl itikatlardan hariç bulunması lâzımdır. Tedrisat teşkilâtını Rationalisme ruhunu ve içtimai yeniliklerin doğurduğu cihan telâkkilerinin tekeffül etmesi lâzımdır. Muallimlik yapmak müsaadesini yalnız devlet verir. Bu müsaadenin verilmesi için şu ilk şartlar aranır: Muallimlik vazifesi ve faaliyeti yukarıda kaydedilen hükümler (3 ve 73) dairesinde icra edilecektir. Bu vazife seciye ve ahlâkları ve devlet telâkkileri dürüst olanlara tevdi olunacak bu vazife, kilise cemaat ve heyetlerin ve papazlara ve dinî teşkilâta bağlı olanlara ve din propagandası yapanlara verilmeyecektir. Devlet müsaadesini her vakit geri alabilir.

73 üncü maddede resmi makamlara müzelerin, kütüpanelerin, muallim terbiye müesseselerindeki tedris vesaiti ve levazım koleksiyonlarının kontrolü hakkında vasi salâhiyetler verilmiştir. Yeni kanunlar ayan meclisi tarafından kabul edildikten sonra birinci kânunun birinde mer'iyyete girecektir. Bu kanunlara karşı şimdiden avukatlar kamarasına ve Meksika Hukuk Akademisine protestolar yapılmıştır. Bu protestolarda gençliğe sosyalist esasına göre talim ve terbiye vermek mecburiyetinin, serbest oluşu kaydı ile bariz bir tearuz teşkil ettiği ileri sürülmektedir. Meksika milli üniversitesi rektörü de bu protestolara iştirak etmiştir, zira mumailayh te yeni kanulardan akademik tedrisatın serbestliğinin tahdit edildiğini görmektedir.

Vezirköprü Belediye Başkanı

Vezirköprü (Hususi) — Yapılan seçim neticesinde Belediye Başkanlığına Keşafıoğlu Hilmet getirilmiş, işe başlamıştır.

Siyaset Alemi

Siyasal Görüşmeler

İkinci Teşrinin ortalarına doğru Cenevre'de görüşülecek olan Marsilya olayı meselesi, şimdilik korkulduğu yola girmek vaziyetinde değildir. Çünkü her iki taraf ta bu işi silahlı bir ihtilâfa kadar uzatmak istiyorsa benzememektedirler. Bu hususta bilhassa Fransa Belgrat üzerinde tesir gösteriyor, istiyor ki tarafını tuttuğu Macaristan üzerinde de İtalya amil olsun.

Fransanın, böyle bir siyasal yol gütmek istemekte maksadı, İtalya ile giriştiği barış konuşmalarını bozmamaktır. Fakat ilerisi içinde bu gibi hareketlerin önünü almak maksadıyla Fransanın düşündüğü şey, bu nevi tethib hareketlerini takip etmek üzere uluslar arası bir kurum yapmaktır.

Bunun dışında, öldürülen Kral Aleksandr ile Fransız Hariciye Bakanı M. Bartunun elele vererek güttükleri siyasal emelleridir. Eğer, bu uluslar arası tethibçilikle mücadele müessesesi meydana getirilebilirse mesele yoktur. Çünkü o zaman herkes, bu gibi işleri örtbas etmekte güzel niyet göstermiş olacaktır. Bunun aksi tezahür ettiği zamanki acun barışın bozulmasından korkulabilir. Şimdilik, yakın bir tehlike göze çarpmıyor. Çarpıyor ama siyasal hâdiseler okadar çabuk patlak verebilirler ki... — Süreyya

Avustralyada Tufan Koca Bir Şehir Su Altında Kaldı

Melburn, 1 (A.A.) — 30 saat durmadan yağan bir yağmurla, saatte (50) millik hızla esen bir yelden sonra, Melburn kasabası, tırıhte görülmedik bir su baskınına uğramıştır. Baş kişi ölmüş, birçokları yersiz, yurtsuz kalmış, ağaçlar köklerinden sökülüştür. Kıyı boyunda pek çok yazık olduğu bildiriliyor.

Melburn, 1 (A.A.) — Su baskını yüzünden 1500 kişi yurdsuzdur. Zarar 250 bin sterlin tahmin ediliyor. Binlerce baş hayvan boğulmuştur, bazı yerlerde trenler yol ortasında kalmışlardır.

Filipine De Sirayet Etti

Manilla, 1 (A.A.) — Geçen gece, patlak veren bir tayfun yüzünden Filipin eyaletlerinden birçoğu altüst olmuştur. Bir edam ölmüş, on yedi balıkçı kaybolmuştur. Yazık, birkaç milyon dolardır.

Sevmediğine Âşık

Edebi Tefrika 4

2 / 12 / 1934

Yazan: Mahmut Yesari

Taksimde tramvaydan inmişlerdi, Cihangire doğru yürümeye başladılar. Beyhan, hâlâ şükûttü ediyordu.

Arkadaşının bu susması, Türkânın gözünden kaçmamıştı:

— Şirkette iken, pek meraklı görünüyordun!

Beyhan, dudak büküldü:

— Neyapayım, fazla ısrar ettirmedin, ağzımı kapayıverdin.

Cihangirde, Üsküdar bakan set üstündeki aile bahçelerinden birine girdiler. Türkân, sağdaki gölgelikli köşeyi gösterdi:

— Burası iyi...

Beyhan, bunu da muvafık buldu:

— Mükemmel...

Tenha, gölgelikli köşeye oturular ve gelen garsona Türkân sordu:

— Gazozun soğuk mu?

Garson, kayıtsız kayıtsız bakıyordu:

— Zararsız...

Beyhan, sinirli sinirli gülerken:

— Bu, Birçok gazinolarda formül hâline girmiştir, Türkân... Yani se in anlayacağın, ılık... Hattâ belki de sıcak...

Fransız Dış Bakanının Bir Nutku

Paris, 1 (A.A.) — Dışleri bütçesi konuşulurken, Meb'usan meclisi, Dış işleri Bakanı M. Lavalın mühim bir söylevini dinlemiştir. M. Laval, Fransanın monarşinin barışın faydalarını bir olduğunu kaydettikten sonra, barışın sağlam bir surette tensiki yolu ile uluslar arasında bir uzlaşma meydana getirmenin her zamandan ziyade zarur olduğunu söylemiştir.

İtalya ile yapılmakta olan konuşmaların memnuniyete şayan bir surette devam etmekte olduğunu kaydeden M. Laval, bu müzakerelerin İtalya ile küçük itilâf ve bilhassa Yugoslavya ile yakınlığı temin etmede büyük bir kıymeti olamayacağını söylemiştir. Zira, hiçbir şey bizim müttefiklerimize olan bağlılığımızı bozamaz.

M. Laval Avusturyanın istiklâlini temin etmeyi ve merkezî Avrupada barışı berkiştirmeyi ölküsünü güden bir müzakerelere müvazi olarak Avrupanın şarkında aynı ölküyü güden bir karşılıklı yardım uzlaşması için de müzakereler yapılmakta olduğunu bildirmiştir.

M. Laval, şimdiki sınırların korunmasının zarur olduğunu, bütün ülkelerin kabul etmesi lâzımgelen bir prensip olduğunu söylemiştir.

M. Laval, çıkacak herhangi bir kargaşalık ve savaşın Avrupanın herhangi bir kısmına münhasır kalmıyacağını tecrübe ile sabit olduğunu beyandan sonra demiştir ki:

Fransız - Sovyet beraberliği kamunun faydasına olmak icap eder. Almanyaya gelince, o da bu karşılıklı yardım anlaşmasına girmeye çağırılmıştır ve çağırılacaktır. Almanya, anlaşmaya girmekle buna giren diğer devletlere verilecek teminatın aynı surette faydalanacaktır.

Hitler, barış istğinde olduğunu söylüyor. Biz kendisinden Avrupada gütmekte olduğumuz siyasaya girmek suretinde sözlerini e'fal ile teyit etmesini istiyoruz.

Bizim Almanyaya yapmış olduğumuz davet halisanedir. Fransa ile Almanya arasında bir toprak meselesi yoktur, Zira, Sar meselesi normal bir surette hallolunmak icap eder.

Garson, tarizlere, tahkirlere, kinayelere, iyilere, okadar alışkın ve öyle pişkinde ki Beyhanın sinirli şikâyeti karşısında kılı kıpırdamadı.

Beyhan, savar gibi elile işaret etti:

— İki kahve getir...

Garson, uzaklaşmıştı. Türkân, şapkasını başından çıkardı, küçük mendilile az çıplak göğsünün terlerini kuruttu:

— Bugün, yine çok bunaldım. Sıcak, onları, uzun bir yol yürümüş gibi yormuştu. Beyhan da şapkasını çıkarmıştı:

— Ne ise, burası serin!

Türkân, elini yelpaze gibi sallıyordu:

— Ne diyorsun! Hele geceleri, öyle eserki... Neye bu taraflara taşın mıyorsun? Kadıköy, çok uzak...

Beyhan, içini çekti:

— Alışkanlıkl.. Sonra, deniz havası da, günün yorgunluğunu gideriyor taşınmak ta kolay değil..

Türkân, aksi aksi bakıyordu:

— Kâfi... Kâfi... Hiçbir engel olmasa, sen icat edersin.

Garson, kahveleri getirmişti,

HARİCİ TELGRAFLAR

İngiliz Siyaseti

İngiltere, Niçin İttifaklar Sistemini Götmüyormuş ?

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz dış Bakanı Sir Con Simon, dün, İskoçyada humfriste irat ettiği bir nutukta, İngilterenin genel barış hususundaki siyasası ve onun Uluslar Kurumuna bağlılığını bir daha söylemiştir.

Sir Con Simon başlıca demiştir ki: " — Bütün İngiliz siyasal fırkalarındaki ciddi yurddaşların başlıca gayeleri barıştır.

Barışı tevkil edecek başlıca uluslar arası vasıta, Uluslar kurumdur. Bizim de siyasetimizin en baş maksadı onun nüfuzunu arttırmak ve yaymaktır. Ne yazık ki, Japonya ile Almanyanın çekilmiş olmaları, Amerikanın da katılmaması yüzünden bu kurum, şimdilik evrensel bir kurum sayılamaz.

Sir Con Simon, İngiltere siyasasının, bütün acun ülkelerle hoş geçmekte devam etmeye çalışmak olduğunu ileri sürmüştü:

" — Ben, demiştir, bir kısım seçilmiş uluslarla anlaşmanın İngilterenin azamet veya emniyeti bakımından faydalı olacağını zannetmiyorum.

Zira böyle bir anlaşma, başka bir ulus zümresine karşı koymak yahut ki onun çalışmasına engel olmak tarzında tefsir edilecektir."

Uruguayda Bir İhtilal Başlangıcı

Montevideo, 1 (A.A.) — Uruguayda birçok kimseler çabucak tevkil olunmak suretinde çıkacak bir ihtilâlin önüne geçilmiştir.

Morrokastl Faciasının Tahkiki

Nevyok, 1 (A.A.) — Deniz ortasında yanan Morrokastli vapurunun süvarisi kaptan Vorms ile baş çarkçı Abbot, ihmal ve işini görmemek suçlarından ötürü sorguya çekilmişlerdir.

Bir takım şahitler bu iki adamın, yangın sırasında fena davranmaları yüzünden eli cana kıyılmış olduğunu söylemişlerdir.

Her iki suçlu da alıkonulmuştur. 25.000 er dolarlık para kefaleti verdiklerinde salıverileceklerdir.

Mısırdaki Yeni Vaziyet

Kahire, 1 (A.A.) — Yeni Kanunu Esasının ilânına değin Kural Fuat, teşrii ve icrai kuvvetlerle parlamentonun haiz olduğu kuvvetleri üzerine almış olup bunları kabine vasıtasile kullanacaktır. Bütün kanunlar ve kararnamele, yasal parlamentoya verilecektir.

Avusturyanın Ödöncü

Londra, (A.A.) — İngiltere Bankası, Avusturya hükümetinin kendisi tarafından temin edilmiş olan ödöncün geri kalan bonolarının hepsini bir haziran 1935 te ödeyeceğini bildirmişti.

İngiliz dış bakanı Sir Con Simon

— Resmî konuşuyoruz, o kadar.

— Şirkette mi?

— Evet.

Beyhan, bunu o kadar tabii söylemişti ki Türkân afalladı:

— Bu kabil değil... Şirkette konuşmanıza imkân yok!

— Neden?... Benim âşıkım şirkette değil mi?

Türkân başını sallıyordu:

— Şirkette ama, başka sek-siyonda... Antrepoda...

Beyhan, cigarasını yere attı, gözlerini açarak arkadaşına baktı:

— Anlamadım... Antrepoda mı?

— Evet... Antrepo, ikinci şefi...

Beyhan, cevap veremedi. Durdu. Bu, kimdi? Buna, sevinmeli, övünmeli miydi? Bu, aynı zamanda onun için bir sukutu hayal değil miydi? Beynî karışmış, sinirleri bozulmuştu.

Türkân, arkadaşının durgunluğuna bakıyordu:

— Birdenbire ne oldun, Beyhan? Benim duymuş olmam canını mı sıktı?

Beyhan, bir rüyadan kurtulmak ister gibi gözlerini açtı, kapadı, elini alından geçirdi:

— Hayırl.. Ne münasebel..

Söylediği sözler, adeta ağzından dökülüyordu:

(Arkası var)

Gönül İşleri

Okuyucularıma Cevaplarım..

Bay (Ş. Ş. C.) e:

Bir kalpte iki aşk, aynı zamanda yaşayamaz. Siz hakikatte yekdiğerinden çok farklı olan iki hissi birbirine karıştırıyorsunuz. Bunlardan birincisi hakikaten aşktır. Bahsettiğiniz genç kıızı gerçekten seviyorsunuz, olmayınca yokluğunu duyuyorsunuz, hemen arayıp bulmak istiyorsunuz. İkinci his ise merhametten doğuyor. Bu genç kız öksüzdür, biçaredir, bir hasta namzetidir, sızisiz ne olacağını düşünülüyorsunuz, rikkat duyuyorsunuz. Vaziyet bir makinenin dişlerine benzer, arasına düşünce çıkıp kurtulmak güçtür.

★

Bay (Mehmet Ayan) a:

Sabık zevcenizin, anlattığınız vaziyette yeni bir yuva kurmamış olması, istediğini bulamamaktan ziyade, çocuğunu düşündüğünü gösterir. Tereddüt etmeyiniz, mazide iki tarafın da iştirakile yapılan hatayı tamir etmek mümkündür.

★

Bayan (A. B. C.) ye:

Aldandığını hisseden erkek, her şeyden evvel izzetinesinde incinir, aldatan kıızı affetmez. Sonu mahkemedir, ayrılıktır. Yalan üzerine kurulacak bağı çok gevşek bulurum. Hakikati söyleyiniz, bahsettiğiniz şekilde seviyorsa, mazur görür, görmiye çağırır.

★

Bay (B. K. Şakir) :

Eski aile adını tercih ediniz, mutlak lüzum hasıl olursa küçük bir retliş yaparak aksaklığınızı düzeltebilirsiniz.

★

Bayan (Belkis E.) ye:

(Huriye) adını ben severim, fakat yeni Türkçeye uymaz sanırım.

TEYZE

Su Bahsi

İçmek
Suretile
Alınan Su

Eskiden kim fazla su içebilir? diye müsabakalar yapılır ve bunlarda 8-12-16-20 litreye kadar su içenlere tesadüf edilirdi. Bunun aksine olarak haftalarca ağzına bir damla su içmiyenlere de tesadüf edilirdi.

İnsanların sevkatabilleri ne zaman yemek yemek ve ne zaman su içmek lâzımgeldiğini bize haber vermekte olduğuna göre bunu idare etmek gerektir.

Hayvanlarda bu sevk tabii bariz bir şekilde kendini gösterir. Vahşi hayvanlar acıktıkları zaman karınlarını doyurmak için ava çıkarlar. Su ihtiyacını gidermek için su başlarına koşarlar. Bu ihtiyaçlar yerine geldikten sonra artık vahşi bir hayvanın geridekilere zarar verme tehlikesi kalmamıştır, halî tabii olan insanlar da bu sevkatabillerine göre hareket edebilirler.

Su içmek için vaktile söylenmiş bir darbimesel vardır. Susadığımız zaman içiniz, fakat hiçbir zaman fazla olmamak şartıyla içiniz.

Vaktinde içilen su hiçbir zaman fazla susuzluk hissini getirmez. Yazın fazla sıcak zamanlarında ve hastalık anlarında müstesna olarak su arzusu çoğalır ve bunlar fevkalâde zamanlardır. Fakat yine azar azar içmelidir. Suyu yemek zamanlarında içmek: Bilhassa öğle yemeğinde içmek... Bu hususa riayetkâr olanlar pek azdır. Birçok hekimler yemek zamanında içmenin faydasından bahsederler. Yemek esnasında içilen fazla su ve içkiden bilâhara mide ağırları ve hazımsızlıkları ortaya çıkar ve bu yüzden ısırap çekenler pek çoktur.

Midenin suya ihtiyacı (gerek ifraz guddeleri üzerine ve gerek yenilen gıdanın hazmını kolaylaştırma yaracağı için) vardır.

Ağzımıza aldığımız gıda parçaları tükürük guddeleri vasıtasıyla ve dışlarımızın oynyacağı mühim bir yardımla erimiş bir hale geldikten ve sertliğini kaybettikten sonra yutulmalıdır ki midenin içindeki ifrazat (hazım) guddelerine karışsın (hazım) guddelerinin vücude faydalı bir hale girsin ve (imtisas) emilmek kolaylığı meydana gelsin. Hazım olmak üzere mideye inen gıda eğer şarap, bira, rakı ve sair içkilerle karışık olursa usarel mideyiyenin bu hazım gıdasının arasına girmesine imkân kalmaz. Eğer yemek arasında gerek içkilerle gerek su ile mide bu surette sulanmaya devam edilirse hazma en çok faydalı olacak olan usareden artık istifade edilemez. Beş altı cinsin bir araya gelmesiyle hazırlanan bu yemek parçalarının en çok muhtaç bulunduğu pelpsin, ve hamızı klormadan mahrum kalınca gerek bunu yapan guddeler tembelliğe mahkûm olması ve gerek yenilen gıdanın iyi hazmedilmemesi mide hastalıklarının meydana getireceği şüphesizdir.

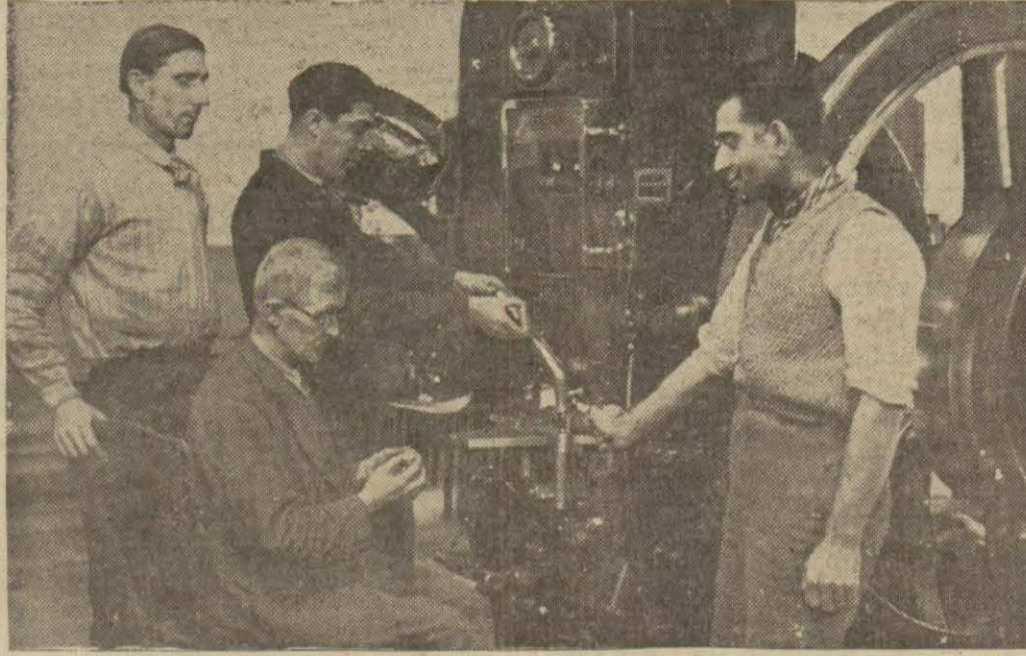
O halde içeceğimiz suyun zamanını tayin etmeliyiz. Hazme yarayan su daima yemekten evvel içilen sudur. Yemeğe başlarken bir bardak su içecek olursak mide usarelerine zarar vermez.

Yemek arasında susarsak o zamanda on dakikada bir iki çorba kaşığı veya birkaç yutum miktarında içebiliriz fazlası dediğimiz gibi zarardır. Yemekten sonra da ancak aradan 2 1/2 üç saat kadar bir zaman geçmeli ve hazım yo'una girmiş bulunmalıdır ki endişe edilen zarar zuhur etmesin hastalık zamanlarında içilen suyun miktarı fazla olursa istenilen faydayı yapamıyor, çok susuzluktan şikâyet eden hastalara yarım satta bir iki çorba kaşığı verilen sudan beklenen şifayı yaratır. Çünkü fazla su geldiği gibi imti-

Gümüş Paralar Basılırken...

Küple Altın Gömenler Sevinsin, Artık Gümüş Liralar Da Küpe Girebilecek!..

Para Basımında Bile Erkeklik Dişilik Meselesi Var. Merak Etmeyiniz, 100 Kuruşluk Gümüşlerimizin Hepsi Erkek Doğdu!..

Bize Darphaneyi gezdiren zat, anlatıyordu:

— Sormayın; bu yüzden ne sıkıntılar, ne heyecanlar geçirdik bir defasında az kalsın, paraları basamıyorduk.

Rehberimiz bize, camekânlı, ufak bir makine gösterdi. Bu makine, paralar pul halinde iken tartıyor, nizamlı ölçüde olanları bir kenara, az veya çok ölçüde olanları da bir tarafa koyuyor.. Sonra gayri nizamlı olan bu gümüşler yeniden dökümhaneye gönderiliyor, orada yeniden eritiliyor. Etrafta işçiler boyuna çalışıyor. İhtiyar emektar bir işçi, tahta bir tepsi içinde henüz pul halinde olan paraları, terbiyelî birer asker gibi diziyor, diğer bir de küçük bir makinede, kenarlarının yuvarlaklıklarını düzeltiyor.

Henüz dizilmemiş, basılmamış ve dümtüz olan bu pul halindeki paralar, ne de çok ham yemilere benziyor.

Dökümhaneye girdik. İşçiler mütemadiyen çalışıyor. Küçük, teneye kovalar içinde ham paraları uyukuyor. Solda, büyük bir fırın yanyor ve mütemadiyen işliyor. Rehberimiz diyor ki:

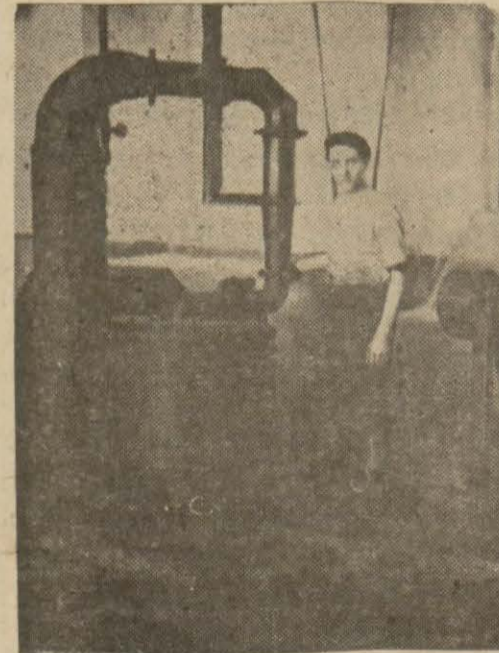
— Paralar burada tavlânır, sas etmeden muayyen yollardan geçer gider, azar azar alınan su imtisas imkânını fazlaştırır. Çünkü ancak o zaman usarei mideviye ile karışabilir, 30-35 derece hararetle alınan sulara gelince: kahve, çay, süt ve saire çok sıcak olduğu zaman tesirleri soğuk suya nazaran değişir.

Hastalık zamanlarında bundan istifade edilir. Sıcak içmeleri fazla suiistimal etmemelidir ve daha ziyade ılık olarak içmelidir. Mammafi bazı kimseler bunu kendi arzularına göre yapmaktan bir zarar görmemişlerdir.

Maden suları: Bazan yemeklerle beraber hazmı kolaylaştıracak diye alınan maden suları daimi kullanıldıkları zaman mideye ve ifrazatına zarar getirebilir. Ekseriya mideden gelen tahammur kokusu daimi maden suyu içenlerde görülür. Madenlerin hususiyetlerinden birisi de tahrir edici oluşlarıdır. Binaenaleyh maden sularını hiçbir zaman tabii suya tercih etmemelidir. Ateşli hastalık zamanlarında nutedil surette ve az miktarda kullanılmaktan zarar gelmez. *

sonra bu makineye konur, makine bu paraları sıcak sodalı sulara atar, temizler. Bu suretle kızgın bir ocağın sıcak sularına giren bu ham paralar, biraz yumuşayarak, basılmağa

Darphanede gümüş paraların hazırlanma safhalarını gösteren üç fotoğraf hazırlanır. Eğer bu iş yapılmamış olursa, paraların üzerine yazılar ve resimler iyi çıkmaz. Daha doğrusu soğuk ve katı gümüşe, kalıb tesir etmez.

Bir amele, dökümhanenin tâ karşı duvarına kadar uzayan küçük bir dekovil hattında, üzeri gümüş para çanakları dolu bir arabacıla geldi ve ortada durdu. İhtiyar bir işçi bu paraları büyük ocaklı makineye götürüp attı.

Dökümhanenin iki büyük potası var. Bunlardan birinde altın, diğerinde de gümüş eritiliyor. Her iki pota da 1400 kalori hararetinde.. Bu potalara konan altın veya gümüş adeta bir macuna benziyor. Bu macunu yemek için, ufak bir tahta parçasını içeri sokmak ve erimiş altınları bu tahtaya dolamak kâfi. Bura-

da eriyen altın veya gümüşler, derhal hususî kalıplara dökülüp sutuluyor ve kalıplardan da uzun birer çubuk halinde çıkıyor.

Rehberimiz bize bu izahatı verdikten sonra, kimyahaneye, vevne dairesine geçtik. Oradan da Pantograf dairesine girdik. Küçük, mustatil bir oda.. Biraz ileride bir makine duruyor. Bu son sistem bir makine imiş. Bir yerinden aşağıya zeytunyağlar damlıyor ve birer ucunda iki kalıb var. Bu kalıplardan biri tunç bir gümüş para kalıbı, diğeride alçı kalıbı. İkisininin de ibreleri okadar hassaski, tunç kalıbtaki ibre daha doğrusu iğne, nereye gidiyor-

sa, öteki de oradan geçiyor. Rehberimiz bu makineyi anlatırken diyor ki:

— Az kalsın gümüş paralar işi suya düşüyordu. Bereket versin ki, Allah yardımcımız oldu da, işin içinden çıktık. Efendim. Koca Türkiyede alçı kalıbdan piriç kalıb alacak, Leon Efendi isminde bir ermeniden başka hiç kimse yok. Bittabi yine ona müracaat ettik. Fakat o ne?.. Usta Leon dört ay evvel sizlere ömür olmamış mı?.. Şaşırık kaldık. Ne yapacağız. Şimdi onun işini kim yapacak? Günlerce elimiz böyle böğrümüzde kalakaldık. Adam yoktu. Bu işin içinden çıkacak kimse yoktu. Nihayet düşündük, taşındık. Bir çare bulduk. Acaba Galvanoplasti usulile kalıbı dökemezmiydik? Tecrübesini yaptık, netice yine menfi.. Yine günlerce düşündük taşındık. Nihayet aklımıza geldi. Alçı kalıbın kenarını kapatarak balmumunu üzerine döktük ve bu suretle de piriç kalıbı elde etmeye muvaffak olduk. »

— Triktik, triktik!.. Triktik triktik!..

Şimdi, paraların bütün ruhunu veren Darphanenin büyük, geniş dairesindeyiz. Ta karşı tarafa doğru iki sıra 25 makine dizili. Hepsinin de üzerleri örtülmüştü. Yalnız, ikinci sıranın baş tarafındaki makine mütemadiyen aynı gürlütyü çıkararak işliyor:

— Triktik, triktik!.. Triktik triktik!..

Üç işçi, serapa dikkat kesilerek çalışıyorlar. Biri bir iskemleye oturmuş, gözlükleri altından mütemadiyen öne, paranın asıl basıldığı

Dünya Hâdiseleri

İnsan
Neye
Güvenir?

Geçenlerde ölen meşhur dünya banker (Baron Ro-

Bir zenginlik espirisi.. çıld) akıllı bir maliyeci, gözü açık bir kolleksiyon meraklısı, para sarfından çekinmez bir hayır sever olduğu kadar, bir de espiri sahibi nükteci olarak tanınırdı.

Anlatıldığına göre bu zat otomobilin taammüm etmediği eski zamanlarda köşkünde yaşarken, bir gün hususî arabasını bir dostunun emrine vermiş, sonra kendisi de Parise gitmek ihtiyacını duyunca alelâde bir araba bularak binmiş ve indiği zamanda arabacıya ücretinden gayrı orta hâllî bir bahşış vermiş. Arabacı Baronu ve zenginliğini bilmemiş, bahşışını az bularak:

— Efendimiz bugün eli fazla açık değil, oğulları mutad üzere daha cömerttirler, demiş.

Baron Roçild başını sallayarak:

— Mümkün yavrum. Mümkün, demiş, oğlum daha cömer davranabilir, çünkü arkasında babası vardır.

noktaya bakıyor. Bir diğeri ayakta duruyor. İkide birde eğilerek teneye çanaklardan beş on tane ham para alıyor ve parlak tunç bir boru içine koyuyor.

Rehberimiz paralardan birini elime verdi:

— Rica ederim, tenkit ediniz. Nasıl olmuş? dedi.

Yeni gümüş paralarımızın ilk sayılan yüz kuruşlukların şekli şu: Bir tarafında Kemal Ata Türk'ün başı var ve etrafı tezyin edilmiş. Diğer tarafında da bayraklar çaprazvari gelerek ortasına "100 kuruş., yazılı. Para biriktirmek düşkünlüğünde olanlar, bu pırl pırl yanan, göze tatlı bir ışıkla sokulan parayı mutlaka görmelidirler. Bu parlaklık insanın ruhuunu ne de çok açıyor

Rehberimiz yanı başımızda izahat veriyor.

— Görüyorsunuz ya, paranın kenarları erkek kalıb üzerine yapılmıştır. Hayret mi ettiniz. Anlatayım. Efendim. Bu kenarları diş kalıb, yani, çukur yazılar üzerinde basmak istedik. Fakat içi çabuk doluyor, kapanıyordu. Bunun üzerine erkek, yani kabarıklık yazıyı tercih ettik. Bu yazılar 25 sene dayanabilir..»

Bakin, söylemeyi unuttum. Yeni gümüş paralarımızın kenarında iki tane kabartma "T. C., harfları var.

Rehberimizin kastettiği erkek kalıb işte, bu kabartmalardır.

İlk defa gezdiğim ve ilk geziminde de böyle pırl pırl gümüş paralar gördüğüm Darphaneden, gerisinde yavuklusunu bırakmış bir yürek hastası gibi ayrıldım. — *

TAKVİM					
Gün	PAZAR		Kasım		
31	2	1 nci KÂNUN	934	25	
Arabî			Rumî		
23 Şaban 1353			19 2ci Teğrin 1353		
Vakit	Exanî	Vesatî	Vakit	Exanî	Vesatî
Güneş	2 24	7 06	Akşam	12 --	16 41
Öğle	7 21	12 03	Yatsı	1 37	18 19
İkindî	9 46	14 28	İmsak	12 38	5 15

DÜNYA MATBUATINDA GÖRDÜKLERİMİZ

Nasıl Zengin Oluyorlar?

Elli Bin Lira Sermayesi Olduğu Halde 50 Milyonluk Ödünç Alan Bir Şirket Etrafında Büyük Bir Rezalet Çıktı

Maznun; Hükûmetin İşe Karışmasına Karşı: "Cezayı Halk Çekecektir,, Diyor

Fransanın Maliye âleminde yeni bir rezalet çıktı;

"Societ Special,, firması altında milyonlarca liralık iş yapan bir müessesese son günlerde bazı teahhütlerini ifada müşkülât çekiyordu. Hadise hükûmetin gözüne çarptı, polisçe tetkik edildi, bazı muameleleri şüpheli görüldü ve "Şarl Levi,, adını taşıyan biri tevkif edildi.

Bazı gazetelerin neşriyatına bakılırsa, küçük bir sermaye ile son derece büyük işler görülmekte bazı hükûmet adamlarının parmağı vardır ve işin içyüzü tahkikatın neticesinde anlaşılacaktır. Bu dakikada meselemin en merak verici noktası, (Şarl Levi) nin tercümesi halidir.

Bu zat Cezayirin Oran şehrinde doğmuştu, ondan da anlaşılacağı üzere Musevidi. İktisadî orada yaptı, çalışkanlığı zekâsile göze çarptı. Çok harist, zengin olmak istiyordu, Cezayiri dar buldu. Lisâ tahsilini bitirir bitirmez Marsilyaya gitti. Yanında azıcık parası vardı. Bununla bir şeker işine girişti, kazandı. Kazanınca istihası arttı, Marsilyadan Parise taşındı, bir sarraf Bürosu açtı. Artık ön büyük zenginlerle temasdaydı. O sırada okluna bu şirketi kurmak geldi. Müessesese harp içinde istilâya uğrayan yerlere ait işlerle uğraşacaktı. Malûmdurya Fransa bu yerlerde ahalisine uğradıkları zararını tazmin etti, fakat parayı defaten vermedi, taksitlere bağladı. İşte yeni kurulan müessesese halkın elinde bulunan senetleri kiracaktı. Sermayesi Türk parası ile (50.000) lira idi. Bununla beraber bu küçük sermayeli şirket bir istikraz açtı. Milyonlarca lira topladı, onunla iş gördü. Şimdi Fransızların merak ettikleri şey:

— 50.000 lirası olan bir şirketin 60 milyonluk bir istikraz aktetmesi ne nasıl göz yumulduğudur. Hâdisenin son kısmına gelince Şarl Levi;

— Vakıa şirket müşkülâtta idi, fakat kendisini kurtaracaktı, işe hükûmet karışınca iflâs edecektir. Ve cezayı da halk çekecektir, demektir.

Paris, Hem Eğlence, Hem De Çalışma Şehri

Paris, Kartier Laten adle anılan talebe mahallesine yarımca kadar, umumiyetle bir zevk ve eğlence şehri olarak tanınır, gerçekte bu talebe mahallesinin büyük gazinoları sabahın akşama kadar talebelerle hincanç doludur.

Fakat Fransızlar, kadını, kızla, içki ile bu goxinlarda vakit geçiren talebelerin büyük ekseriyetle cenabi olduğunu söylerler. Ve Parisin çalışan bir siması da vardır, derler. Yukarıya koyduğumuz resim, üniversiteye yeni ihlak edilen (Sen Jenevye) kütüphanesinden alınmıştır. Burada üniversite saatlerinin haricinde hergün 700 den fazla talebenin çalıştığı görülür.

Almanya'da İnsanı Sersem Eden Tecrübeler Yapılıyor!

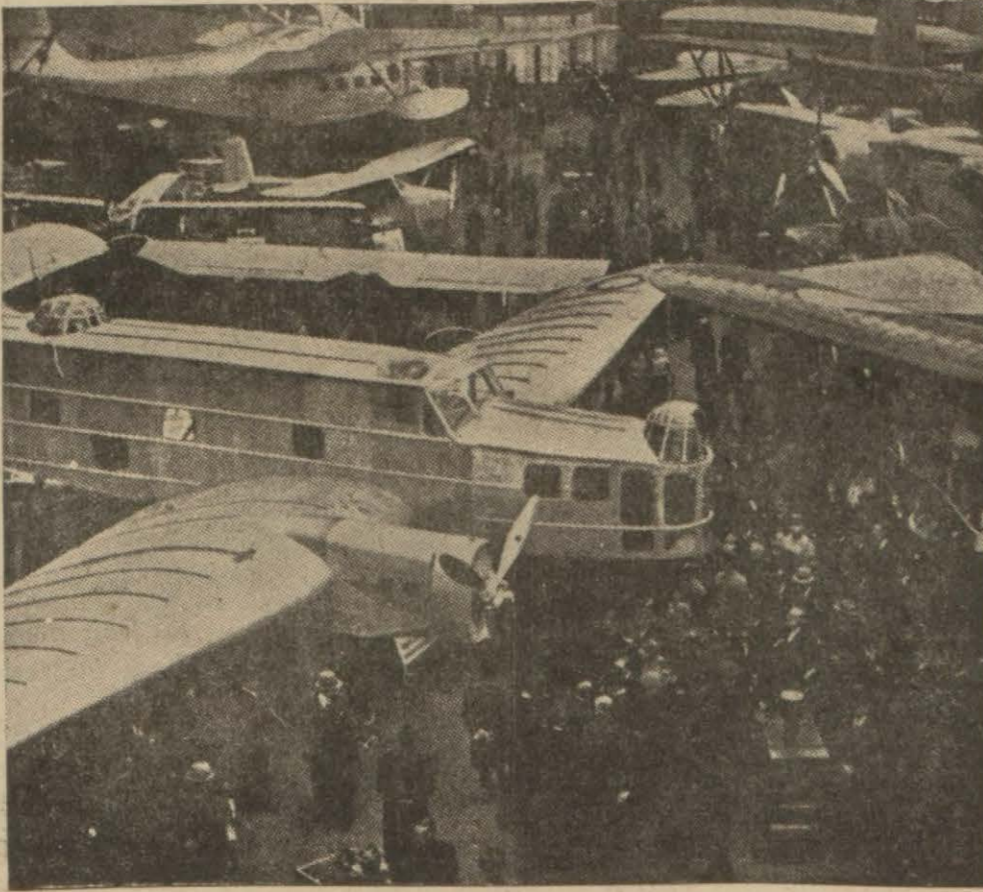
Istenilen Şeyi Pilotsuz Olarak Yapan Bir Tayyare

Bir müddettenberi "Berlin,, civarında Tempelhof tayyare istasyonunda pilotsuz uçan bir tayyare ile insana hayret veren tecrübeler yapılmaktadır. Bu tayyareyi yerden kalkarken, havaya çıkarırken, sonra tekrar yere inerken, tıpkı insan gibi idare eden "Elektro-hydraulik,, bir cihazdır. Bu cihaz (Simens) müessesesi tarafından yapılmıştır ve en müşkül, hatta en tehlikeli hallerde bile tayyareye hakim olmaktadır. Meselâ birdenbire bir istikametten şiddetli bir rüzgâr mı estir, elektrik cihazı tayyareye icap eden manavrayı kendiliğinden yaptırarak, hatta motörün arızaya uğradığı zamanlarda gerek olan

tamiri de başarmaktadır.

Kopenhag gazeteleri Almanların bu sahada şimdiden temin ettikleri muvaffakiyetin insana sersemlik verecek derecede büyük olduğunu yazmaktadır.

Diğer taraftan Fransızlar da Pariste bir tayyare sergisi açmışlar ve bu sergide muhtelif fabrikaların vücude getirdikleri muhtelif tayyareleri göstermişlerdir. Bunların içinde saatte 300 kilometre çabuklukla 15 yolcu taşıyan tayyareler bulunduğu gibi, muhtelif istikametlere ateş edebilen toplu tüfekli harp tayyareleri de vardır. Aşağıdada gördüğünüz resim bu sergide, teşhir edilen uçaklardan bir örnektir.

Polis Müfettişi Mahkemede!

Fransada "Matbuat,, Davası Nasıl Olur?

Fransada "matbuat,, davası âdeta bilinmeyen bir şeydir. Beş on senede bir ya olur, ya olmaz. Gazetede tenkide veya taarruza uğrayan resmî veya gayresmî herhangi bir şahıs veya müessesese, gazeteye kendi sütunlarında cevap verir, sonra haklı tarafı ayırmasını efkârı umumiyeye bırakır. Ayrıca mahkemeye gitmez. Bunun içindir ki, matbuat aleyhinde bir dava açılınca daima göze çarpır ve ekseriya fena bir tesir bırakır. Bunun son misalinin Bonny adını taşıyan bir polis müfettişinin Grenguvar mecmuası aleyhine açtığı davada görüyoruz.

Bonny Fransada son yıl içinde çıkan Stavski ve Prens hâdiselerinin tahkikine memur edilmiş, bu tahkikatı yaptığı sırada da şahsen para kazanmayı düşünmüş olmakla ittihama uğramış, nihayet işten el çekirilmiş bir polis müfettişidir.

Grenguvar gazetesi bu zattan bahsederken:

— "Bonny meşhur Stavski'nin kullandığı çek defterinin dip koçamını buldu, bir arkadaşı vasıtasile hükûmete sattı, para aldı, Prens hâdisesini tahkik ederken de meydana bulunan izleri bililtizam karıştırdı, tıpkı bir haydut gibi hareket etti, demişti.

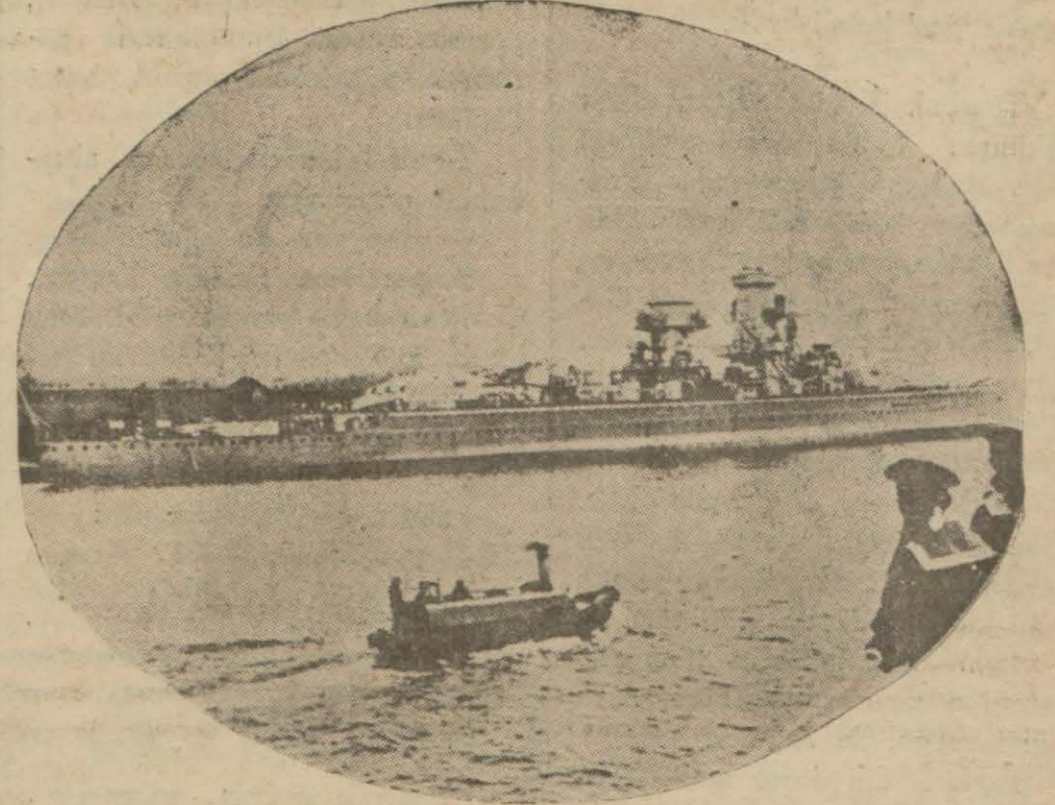

Polis müfettişi Bonny

Fransız gazeteleri polis komiserinin açtığı davayı takip ediyorlar ve: — Efkarı umumiyeye hükûmünü vermiştir, diyorlar.

Almanyanın Deniz Programı Devam Ediyor

Amiral "Şer,, Büyük "İskajerak,, Muharebesinin Galibi Mi, Dir Mağlubu Mu?

Versay muahedesi Almanya'ya (10000) ton hacminde yalnız (6) tane eski zirhlî bırakmış ve bu zirhlîleri tamamen köhneleştikleri zaman yenileme hakkını vermişti.

Almanlar bu hakkı uzun müddet kâğıt üzerinde bıraktıktan sonra nihayet kullanmaya karar verdiler ve ortaya gerçekten (10000) ton hacminde olmakla beraber (20000) tonluk gemilerle boy ölçüşecek derecede kuvvetli bir zirhlî çıkardılar, adına da Almanya manasına gelmek üzere "Döçland,, dediler. Bu zirhlî evrensel âlemden hayret verici bir yenilik oldu. Alman zirhlîsi 10, 15, hatta 20 bin tonluk bir gemi ile karşılaştığı mu onu batıracak batırarak kuvvetteydi, önüne daha kuvvetlisi çıktı mı, hemen kaçıp kurtulacak bir sür'ati de vardı, mütehasıslar geminin bu vasfına bakarak Almanların artık İngilizlerle denizde karşılaşacak halde olmalarını do'ayisile müstakbel bir çarpışmada bir korsan muharebesi yapmayı düşündüne zahip oldular.

Her ne olursa olsun Almanlar programlarına dahil olan zirhlînin

ikincisini de meydana çıkarmak yolundadırlar ve buna da (Amiral Şer) adını vermişlerdir, Amiral (Şer) dünyanın en büyük deniz muharebesi sayılan İskajerak muharebesinde Alman donanmasına kumanda ediyordu. Ve Almanların iddiasına göre bu karşılaşmadan galip çıkmıştı, çünkü Almanların zayıflığına mukabil İngilizlerinki gemide 2 mislini geçmişti, insanda üç misline yaklaşmıştı. İngilizlerin iddiasına göre ise Amiral (Şer) mağlûp olmuştu, çünkü muharebenin son safhasında k çıkmıştı.

Şimdi Almanların ikinci cop zirhlîsini yapmaya kalkışmaları ve buna "Amiral Şer,, adını vermeleri bu eski münakaşanın tazelenmesine sebep olmuştur.

Bitarafarın fikri şudur:

— Amiral Şer flosunu gayet iyi idare etmiş, birçok tesadüflerin de yardımına mazhar olmuş ve nihayet muharebeyi kesilmesi lâzımgelen noktada kesmiştir. Bu muharebede galip sayılmasa bile Alman vatanının minnettarlığına hak kazandığı muhakkaktır.

Beş Nesil Gören Kadın!

Yukarda gördüğünüz resme bakarsanız, torununu kuvvetli bir elle tutmuş, oldukça dinç bir ninenin karşısında bulunduğunuzu sanırsınız. Halbuki bir Fransız köyünde doğan bu kadın, kucagında tuttuğu yavrunun ninesi değil, ninesinin ninesidir. Yüz yaşını geçmiştir. Fakat ruhi ve bedeni vaziyeti yerindedir. Geçenlerde kilisede bir âyin yapıldığı zaman gitmiş ve oturacağı sandalyenin önüne üşümemesi için şişe içinde sıcak su konulduğunu görünce:

— Teşekkür ederim, fakat bu gibi şeyler hastalar içindir, halbuki Allaha şükür benim bir şeyim yok, demiştir.

Resimli Büyük Millî Roman

TOMBUL MİRASYEDI

No: 96

Yazan: Sermet Muhtar

2 - 12 - 934

Vehbi'nin All'ya Muhabbeti Artıyordu

Çırpıcı döntüşü, Macuncudaki hengâmeden beri Kâtib Raifile Pehlivan Hilmi, görünmez olmuşlardı. Vehbinin ikisinden de sıtkı sıyrılmıştı, herifleri diline dolamıştı.

Vay gidi beş kardeşine üfürdüğümün palavracı kâtibî vay!.. Vay gidi Koca Yusufuğa yetken kof pehlivan vay!..

Birbirinden zırtapoz, birbirinden kâtipiyos imişler de bilememişiz. Cart curt atmakla, göğüs çışirip kol sallamakla babayığittik sökmez.

Bir tokatlık haklı olan, yüreği beş para etmez iki miskinün sesini duyunca uyuz itler gibi kuyruklarını altlarına aldılar, çışpak tüydüler bel.. Diyordu.

O gecenin bahsi açıldı mı, biraz da içkili oldu mu daha ziyade azıyordu:

— Kâtib midir, racon kileftescisi midir, bir yüzünü göreyim, burnumu imanına kadar çekip avurt dolusunu suratından aşağı yapıştırmazsam yuh diyin banal.. O ramazan davu'u karını somun pehlivanının da alacağı olsun, ayı gibi görünce birşey sanmıştım. Çırpıcadaki görüşümde aveli öyle bir kurt kapanına sıkıştırdım ki (peş beyciğim peş!) Diye elime ayağıma sarılmasaydı işkembesini boşaltacaktım. Eşşoğluluk bende ki sırtını yere getirdikten sonra acıdım, biraaktım. O da bizim fiyakamız olsun değil mi?..

Vehbi, bunları anlatırken, sanki güreşe tutuşmuş gibi saçıyor, dalyor, kol bacak oynatıyor.

— Tahsincğim, gördün ya demir gibiyim demir! Diye böbürlenmekten de geri kalmıyordu.

Tombul, Küçük Allıya, abayı yakmıştı. Macuncuda geçirdiği gece aklından çıkmıyordu. Yosmaya fena halde tutulmuştu. Onu her dakika, her saniye düşünüyor, (kâfir, kundağı soktu. Âşık Garib, âşık Kerem, solda sıfır kalır. Çayır çayır yanıyorum!) diye göğsünü yumrukluyor, yine Kâtip Raife atıp tutuyordu:

— Kelebek, örnekmiş hal.. Çiçekten çiçeğe konar, keyfine bakarmış hal.. Hay senin saman dolu kafana, Kâtip gibi turp sıkayım.. Öyle gözlerin hançerile yüreğine zımbayı yedikten sonra sıkı isen gel de dayan!..

Âşkın dili durur mu? Traş edecek adam arar.

O gecenin ertesi günü, Bolsesi görür görmez, derdini dökmiye başlamıştı:

— Tahsincğim, vuruldum, yaralıyım. Bıçağı, kaba etten değil, mortoyu kıracak yerden yedim; sol böğürden, karından, kasıktan. Bu geçmişi kınalı dünyanın her tarafına parmak atmış, dinine okumuş bir erkeksin; benden görgüllüstün, yüz bin kat akıllısın, pişkinsin. (Kendine gel!) Diye ne diye kulağıma yapışmadın.. Ne diye o Hilmi kofile kapıştım; o göreşte domuzu yere vurdum. İşkembesi ağzıma boşalsaydı da yenik kalsaydım; gözlerim söneydi de kahbeyi göremez olsaydım; ayaklarım kırılırdı da o eve gidemeseydim!

Tahsin, bıyık altından gülmüş: — Kaykılık değil, gençlik bu.. hep bu fırtınaları geçirdik. İyi savdık. Tam zamanın gô-

Tahsin züm nuru, şimdi de sıra senin.. Demiş, niçin bu derece sıkıntılı bir vaziyette kaldığını da keşfetmişti.

Küçük Allının, Arab Abdullahın dostu olduğunu o da işitmişti. Delikanlının bu noktayı düşündüğünü tahmin etti; yarayı deşti:

— Yani ya, içime doğduğu gibi söylemiyorsam, yüzüne karşı mürailek ediyorsam ateş mekânım olsun.. Sen istediğin kadar sakla, benden gizle, sapına kadar arslansın. Zira doğruyu düşünüyorsun. Bilmez değiliz, bu kâfir karılar tehlikeli şeylerdir. Elin belâlılarından, ipten kazıktan kurtulmuş kılhanlarından, dostları, postları vardır. Bu gibilerle görüşmek değme her yiğitin harcı değildir.

Tombul hemen dilinin altındaki çıkarıştı:

— Hay var ol ağabeyciğim, parmağını tam yarama bastın.. O hokkabaz borusu gibi öten kâtib kaltabanına inanayım mı bilmem, Küçük Allı, sözüm yabana, Arab Abdullahın dostu imiş.

Tahsin, bir kahkaha attı: — Kah, kah, kahl.. Kusura bakma amma vallahi çocuğun Vehbiciğim.. Bir defa her duy-

duğunu sahih sanma, işit te in-nanma.. Haydi bu rivayeti doğru farzedelim Arap Abdullah dedikleri kıpti bozması kim oluyormuş?.. Bugün onu susa durduracak, pabucunu eline verecek nice baba yigitler var.

Tombul alık alık bakınırken yüreğini balladı.

— Bizim Ayı Nurinin kulağını bükelim. Fazlasına gitmeye hacet yok, göyle üstün körü bir çitlatalım. Arabı da, çorabı da ihvanları da yanımıza yanaşabilirse, bize yan gözle bakabilirlerse Beyazıt meydanına çıkar aptalım diye bağırırım.

Ayı Nuriyi tarif etti:

— Etme Allahını seversen, Nuriyi duymadın hal. Kızma amma Vallahi ayıb. İstanbulda onu tanımayan, ismini bilmeyen var mı ki.. Bu odaya gelecek değil mi, Vallahi şu kapıdan giremez, kafasını eyer de öyle girer. Böyle tavana kadar bir boy.. Ya gövde? Bir omuzundan öbür omuzuna arşınla babam arşınla: Bir, iki, üç.. Boyun kilise direği; kollar demir külünk; eller çelik balyoz. (Arkası var)

Eski Fransız Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20 de

“BU BİR RÜYA,”

Yazan: Selma Muhtar
Pek yakında DELİDOLU

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir
Tiyatrosunda

Bu akşam saat 20 de

Madam San Jön

Komedi 3 perde

1 Başlangıç
4-12-34 te

HAMLET

Bu hafta

TÜRK Sinemasında

Teessür ve heyecan dolu muazzam
bir Rus süperfilm olan

OKRAİNA

kemali muvaffakiyetle devam ediyor.

İlaveten: İSTANBUL şehrimizin
tabii ve emsalsiz manzara ve yerle-
rini gösterir kıymetli bir film.

YALOVA ŞARKISI

Rövi
operet
3 perde

NAŞİT BEY MÜSAMERESİ

20 kişilik balat-orkestra ve teknil muganniyelerin iştirakleriyle
şirin Yalovanın - Yüce Keşişin dekorları sahnede
3 Kâpunnuevvel Pazartesi günü akşamı (5391)

İstanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan:

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Emlak No. sı	Cinsi	Hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti
1113	Beyoğlu	Kamerhatun	Kalyoncu kulluğu Cad. ve Simitçi sokağı	1-3-5-105- Tapu 1-3-5-109 kapı	Kârgir üç hane ve dükkân	15/120	1628 T. L.
2770	Kuzguncuk	Kuzguncuk	Bahçe	5	Arsa metresi 86	Tamamı	52 "
2774	Yeşilköy	Ümraniye	Bırdırcın ve Güvercin	5	" 79,04	"	158 "
2845	Arnavutköy	Arnavutköy	Yenimahalle	36	" 115	"	250 "
2949	Edirnekapi	Kariye	Şeyh Eyüp	25	" 64,50	"	195 "
1645	Küçükpazar	Demirtaş	Kantarcılar	23	" 21,50	"	216 "
1922	Galata Tophane	Yahya çelebi	Tataragaşı	2	" 89	1/6	150 "
2240	Tarabya	Tarabya	Ayazma	65/4-65/5	İki bağ metresi 249,50	Tamamı	26 "
2506	Hasköy	Abdüsselâm	Yağhane	9 eski 11 yeni	Arsa metresi 63	"	50 "
2954	Büyükdere	Büyükdere	Çivici	45	" 69	"	110 "
3116	Kuzguncuk	Kuzguncuk	İcadiye	171	" 46	"	158 "

Yüzde yedi buçuk pay akçaları ile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller birinci satışlarında müşteri bulmadığından 1113 - 2770 - 2774 - 2949 numaralılar 3/12/934 pazartesi günü ve diğerleri 4/12/934 salı günü saat on dördte ihale olunacaktır.

Londrada Günün En Büyük Hâdisesi..

Şimdi, Sadece, Prens Jorj İle Prenses Marınanın Evlenmesidir

İngiliz kralının üçüncü oğlu Prens Jorj Dük dö Kent ile Prenses Marınaya gönderilen bin kadar armağan, şimdiden Sen Ceymis sarayında gözönüne konmuştur.

Durmada yeni armağanlar geliyor. Sarayın bir odası salt gümüş ve altın sofrakımları, yontulmuş billür bardaklar ve birçok çeşid süs eşyası doludur. Başka bir odada yığınlar cava-hir, çamaşır ve çok güzel oda takımları vardır.

Yine bir odada, daha açılmamış sandıklar durmaktadır. Bütün bu eşya, düğünden sonra, halka gösterilecek ve karşılık olarak, hayır işleri için, halktan, az bir para toplanacaktır.

Prenses Marınanın şapkaları da bir moda hâdisesi olmuştur. Bir çok şık kadınlar prensesin Pariste yaptırdığı şapka mağazasına müraacaat ederek prensesin şapkalarının örneklerinde yaptırmak istemişlerdir. Fakat bu müessesede, şimdilik bu müraacaatlara karşı itiraz beyan etmekte ve sipariş kabul edememektedir. Çünkü prensesin şapkalarının her biri modeldir ve taklidine muvafakat edilmemektedir.

Düğün evvelki gün yapılmış ve davetliler, başta Danimarka Kralı Hanedanı olmak üzere

Londradan ayrılmaya başlamışlardır.

İngiliz Kralının Memnuniyeti

Londra, 1 (A. A.) — İngiltere Kralı Prenses Marina ile Kent dukasının düğün günü asayışı mükemmel bir şekilde temin ettiğinden dolayı Polis Müdürüne memnuniyetini bildirmiştir.

Şehzadebaşı

HİLAL Sinemasında
MARIE GLORY-JEAN MURAT
ARMAND BERNARD
gibi üç büyük sanatkar tarafından temsil edilmiş Fransızca sözlü ve şarkılı

DAKTILO
EVLENİYOR

filmini herkesin görmesi lazımdır. Neşe ve zevk filmidir. DOUGLAS FAIRBANKS JR. tarafından temsil edilen

KAÇAK

heyecanlı hissi şaheser ayrıca gösterilecektir.

Victorien Sardou'nun eseri ve
MARIE BELL'in
muhteşem temsili olan

FEDORA

filminde kusursuz bir teknik ile inceliğin timsalidir. Pek yakında

SUMER Sinemasında

İTTİHAT ve TERAKKİ

5 inci kısım No. 126
Her hakkı mahfuzdur.
2 - 12 - 934

Nasıl Doğdu?..
Nasıl Yaşadı?..
Nasıl Öldü?

Ziya Şakir

İşe Nezaretinin Çevirdiği Dalavereler Hergün Biraz Daha Artıyordu..

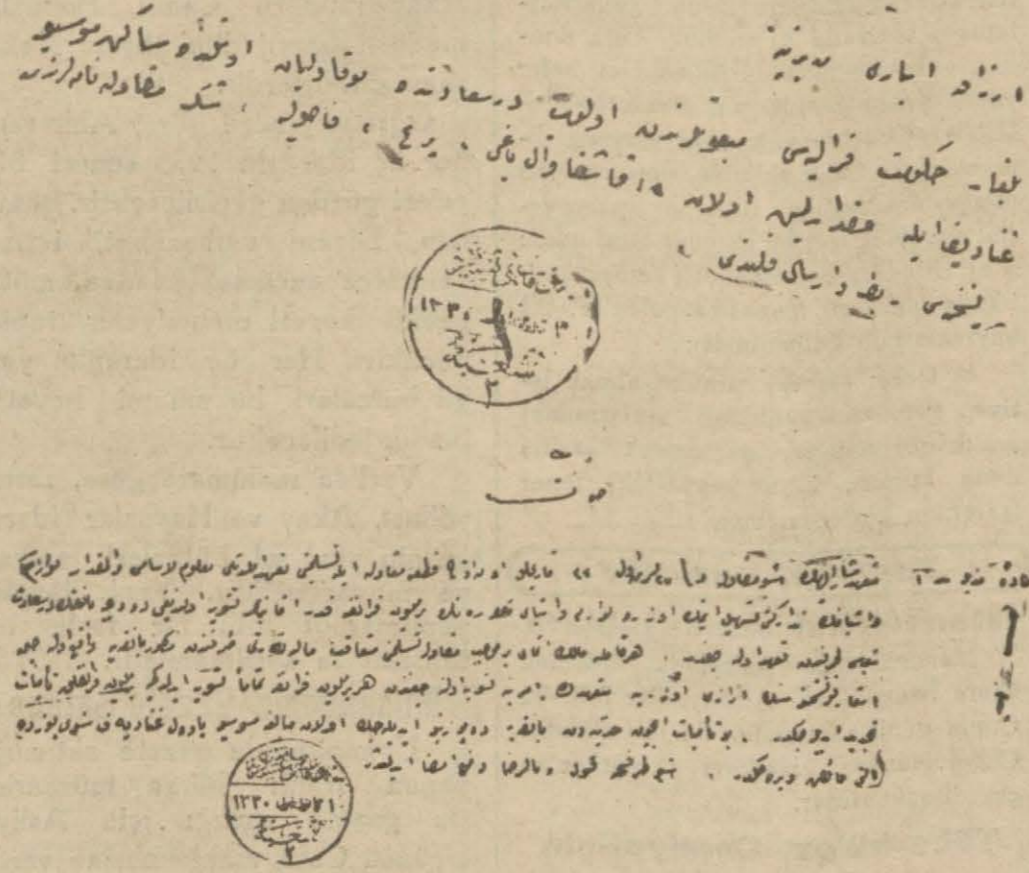
Sabri, bu ticaret işini yaptıktan sonra, İsmail Hakkı Paşanın verdiği parayı iade edecek, bir iki gün zarfında kazanacağı birkaç bin liralık kâr ile iktifa edecekti.. Halbuki paraları cebine yerleştiren bu adam, doğruca Beyoğluna gitmiş, kısa bir müddet zarfında o binlerce lirayı eritivermişti. Bunu haber alan İsmail Hakkı Paşa, derhal divanharbe müracaat etmiş, Sabriyi tecziye ettirmişti. Fakat Divanharb Müstantığı Vehbi Bey [1], (nukudemrilyeyi hilâfi usul sarf ve istimal dolayısıyla) ve (Sabrinin gerikicirmü sıfatile İsmail Hakkı Paşanın da isticvap altına alınması hakkında bir karar ittihaz edince, işin şekli değişmişti.

Kara Kemal Beyin nezareti altında bulunan (İşe Nezareti)nin hal ve ahvaline gelince; o da başka türlü fecastler arz ediyordu. Merkezi Galatada, Ömer Âbit hanında bulunan bu Nezaretin işlerinde büyük dalavereler çeviren gizli bir şirket teşekkül etmiş, bunlarda az zaman zarfında birinci sınıf (harp zenginleri) sırasına geçmişti.. İşe nezareti, İstanbul halkının ekmek ihtiyacını temin için Anadolu'dan buğday getiriyor, bunların değerlerinde öğütülmesini, fırınlarda pişirilmesini ve muayyen yerlerde tevziini müteahhitlere veriyordu.. Bu müteahhitler, bu şirketin mensuplarından ibaretti.

Bunlar, bu halis buğdayları alıyorlar, tenha yerlerde tedarik ettikleri depolara götürüyorlar, evvelâ orada süpürge tohumu, mısır koçanı vesaire gibi maddeler ile karıştırıyorlar. Oradan değirmene gönderiyorlar, un haline getiriyorlar. Sonra, - o sıralarda Kâğıthane civarında keşfettikleri - bembeyaz bir nevi toprak ile ağaç küllü de ilâve ediyorlar; kendilerine bu suretle beş liraya mal olan bu mahlût unun çuvalını, tam yirmi sekiz liraya İşe Nezaretine satıyorlardı.

Bu işle meşgul olanlar, pek geniş ve kuvvetli bir şebeke haline gelmişti. Bunlar, kendilerine mahsus arabacılar, hamallar, değirmenciler, fırıncılardan mürekkep bir kadro vücude getirmekle beraber, birçok memurları da elde etmişlerdi.. Bu fena'ığın önünü almak, milletin hayatile oynayan bu makineyi durdurmak bu muhtekirlerin ellerini ve kollarını kırmak mümkün olmuyordu. Birtakım teahhütnameler ve mukavelelerle bu fırıldakları çeviren bu şebeke, bir taraftan halkı zehirleyerek ölüme mahkûm ediyor, diğer taraftan da, memleketin hakiki ticaret erbabını mahve mahkûm ediyordu. Aynı zamanda verdikleri rüşvetler ve sükût hakları ile, birçok kimselerin ahlâkı üzerinde de feci bir sarsıntı husule getiriyordu.. Diğer işe maddeleri üzerinde de akla ve hayale gelmiyen hilelere müracaat ediliyor; Milli Kantariye Şirketi

[1] Şimdi, dava vekâleti ile meşgul.

namile teessüs eden bu teşekkülün aleyhinde deveren eden şayialar, halka büyük bir dedikodu sermayesi veriyordu.

Gerek İsmail Hakkı Paşanın usulsüz hareketlerinden ve gerek İşe Nezaretinin binbir dalavereli işlerinden en büyük istifade eden tamamen yabancıları. Vagonların (anfor) a tâbi olması yüzünden Anadolu'nun o kıymetli mahsulâtı depolarda çürüyüp mahvolurken, Bulgar tüccarlarile, hatta ticaretle hiç alakası olmayan şahıslarile büyük mukaveleler yapıyor; milletin o yoksul zamanında elinde avucunda kalan son beş on parası da - hiçbir zaman dost olmak ihtimali olmayan - başka memleketlere akıtılıyordu. Bulgar meb'uslarından (Ginadyef) isminde bir adam İstanbul'a gelmiş, Tokatlıyan otele postunu sermiş.. Büyük mikyasta mukavelelere girişmişti. Bu adamın pek kısa bir zamanda gördüğü işler, akla hayret verecek derecede idi. Aynı zamanda Filibede Niko Angilof, Mozes, Bahçekapıda Yeni Volto hanında 19 numaralı yazıhaneyi merkez ittihaz eden Moiz Yonatan, Bulgar tüccarlarından İsak Menahem vesaire gibi bir takım yabancılar

(Yağma edilen zavallı Hasanın böreğinden) bol bol istifade etmişlerdi.

İstanbulda aklıktan ve sefaletten bunalan halkın feryadı gök lere çıkıyor; Anadolu'daki tüccarlar ve müstahsiller mahvû perişan oluyorlardı. Bu vaziyetten en ziyade müteessir olanlar İzmirilerdi. Depolarda çürüyen mahsullerini nakletmek için yalvarıyorlar; fakat vagon bulamıyorlardı.

Bu sırada İzmirde bir dayak hâdisesi zuhur etmiş; bütün nazırları, oraya çevirmişti.. İsmail Hakkı Paşa, bir aralık İzmir gelmişti. İzmir tüccarları bir heyet halinde paşanın huzuruna çıkıp kendilerine (bir miktar vagon lutfühsan buyrulmasını isticram) etmek istemişlerdi. Fakat paşa, heyetin ricasını kabul etmek şu tarafa dursun; memleketin bu ticaret mümessillerini huzuruna bile kabul etmemişti.. Paşanın bu muamelesi, İzmir gençleri üzerinde pek acı bir tesir husule getirmişti. Ertesi günü, İzmir gazetelerinden biri, hükûmete ve paşaya hitaben pek acı bir açık mektup neşretmiştir.

(Arkası var)

Artist Loretti

Karmenin, Danslarını Hazırlıyacak Artist Dün Provalar Gösterdi

Halkevinde, artistle beraber opera heyeti

Ankara Halkevinde oynanacak olan Karmen Operasının danslarını hazırlamak üzere şehrimize çağırılan Çekoslovakyalı sanatkar (Loretti-Fridi Novar) dün şehrimiz Halkevinde bazı dans tezahürleri yaptı. Artistin muvaffak olacağı tahmin ediliyor. [X] lisi Lorettidir.

Soyadları Ve Küçük Adlar

Bundan Böyle Ad Listemizi Bu Sayfa Ve Sütunlarda Takip Edeceksiniz

Hergün muntazaman onbirinci sayfamızda bastığımız Türk dili araştırma kurumunun soyadları hakkındaki listemize daha geniş bir yer vermek niyetile sütunumuzu buraya naklettik. Bugün, yine B. harfile faşlayan kelimelere devam ediyoruz:

barca toğmuş	batmaz	bayana-kar
barça toyin	barça turmuş	barğuş
barha	barçudu	barka
bar turmuş	barlak	barlas
barlas cekli	barman	barmanbek
bars	barsbay	barsbuga
barsagan	barsugan	bartan
bartu	baru ay	basak
basan	basu temur	basu toğrul
bası gan	basyan	bat
batçı	batmacı	batuş-batuş
batu	batu-baydu	batur
bayak timur	bayana-kar	bayanay
baya dur	bayankull	bayansaldüz
bayansor	bayar	bayat
bayat balag	bayat ara	baybars
baybek	baybuğa	baybure
baycu	baydan	baydar
baydu	baydu	begiş
baydur	baydu	begkond
baygeldi	baysuğ	bağtaş
baygut alp	baysungur	bagtorun
berke	bayşur	beki
bayın	baytemur	bekil
bayıadı	baytok	bekis
begiç	baytüz	beis -ka-
bayıkan	bayutmuş	beklen
baykara	bayyigit	beksaarı
baymas	bazır -ka-	bektaş
bayna	bazman	beliç buğa
bayhal	becene	bel
bayram	bağbağa	belban-balban
bayram bigün -ka-	beğbars	beleda-balta
baysoy	beğdili	be ek
bayrı	beğ doğan	be'er
baysan	beğç	be'ketin
baysarı	beğç arslan	berdibek
baysunup	beğ -ka-	

Küçük Ad Karşıkları

Arapça adlarını asıl Türkçe ile değiştirmek isteyenler, bu listemizden istifade edebilir, Arapça ve Acemce adlarının tam Türkçe mukabillerini bulabilirler. Bugün de H. İ, J harflerini tamamlıyoruz:

Hayret - Sankur, Süre.
Hed'ye - andaç, andıç, andaç, angı, arm gan, artut, belek, belen, beleyik, benek, berme, bigü, bilek, bölek, bülük, buşuğ, çekim, çölük, dürü, ertit, halta, holat, kılvan, ökelge, ötüğ, özdel, özden, savgat, seviş, soyrgal, sunuk, telek, tuzgu, üdü, yanut, yarlıgaş.
Hicran - ayruk, dokunak.
Hidayet - bosut, sahk.
Hikmet - bilik, bilim, böğü, sağbili.
Hilmi - yavaş, uslu, yumuşak.
Himmet - basım, cete.
Hulya - sağınç.
Hulus (Hulusi) - arığ, öz.
Hurşit - çav-ş, çoğaç, çöveç, gün güneş, kayas, kün.
Höveyda - aydın, bayık, bel.
Hüsnü (Hüsn) - görk, görkey, ilem.
İbret - çimeke, heder, hezer, kızgut.
İfakat - savıgu.
İffet - mas, arığ, sakırak.
İhsan - birişik, culdu, kayra, kayrım, sarğut, savgat, soyrgal, sungu, süyürgal, yarlıgaş.
İkbal - kut, olcay, ulcay sur, tay, Uraz.
İlham - bulgu, duygu, düşek, sezgi.
İnayet - kayra, kayral, keçik, yarlıgaş.
İrfan - bilik, bilig, bulum, erme, bilge, ergin.
İsmet - arı, arık, sili.
İşve - kılınç, kırıtış, yanı, aldım, baylan.
İzzet - değer, erk, irk, yüce, bacın.
Jale - çalın, çiğ, çilenti, pesen.

Yeni Soy Adları

Divanı muhasebat beş mümeyyizliğinden müteakıt Bay Osman Tevfik ve oğulları eski Vatan gazetesi baş muharriri, şimdi Tatko şirketi müdürlerinden Bay Ahmet Emin, Mehmet Rifat ve Mustafa V-cit ve kızı Bayan Ngâr ve oğlu Bay Lâmi soy adı olarak (Yalman) adını almışlardır. Bay Ahmet Eminin oğlu (Remzi Emin) in adı Tunç Yalman olmuştur. Borsa meclisi reisi merhum doktor Bay Fehmi İsmailin karısı Bayan Besime Fehmi soy adı olarak (Sezer) adını takmıştır. Borsa acentalarından doktor Bay Arif Ethem ve oğlu Bay Sinan Arif (Ergin) adını almışlardır. İstanbul 22 nci mekteb Bağmu-

allimi Bay Tevfik Maral, 28 inci ilköğretim muallimi Bay Emin Kutlu, Üsküdar Jandarma Kumandanı Bay Durusun Atasoy, İş Bankası pul müfettişi Bay Salim Erpul, Bay Ulvi O'ğaç, muallim ve muharrir Faik Sabri Duran, Fosano fabrikası işletme Amiri müteakıt Binbaşı Bay Setkân Oktay, İzmir mebusu General Kâzım İnönü, Turing ve otomobil kulübü murahhas azası Bay Şükrü Ali Ağaç, Cerrahpaşa sinir müteakıt Bay Ahmet Şükrü Dikmen, aynı hastahane Başveznecisi Bay Feridun Ersoy, diğtabibi Bay Ceyne Aksin, İş Bankası Kutu fabrikası muhasebecisi Bay Suat Aymergen, karikatör Bay Ramiz ve alisi Gökçe, doktor Bay Kemal Cenap Sirel, Bay Mustafa Nezih Albayrak, Kabatış fizik muallimi Bay Ecvat Gürses, belediye sabbat muayene komisyonnundan Dr. Ali Ridvan Unar, kulak müteakıt Bay Dr. Halit Çangır, Kuru kahveci Bay Ahmet İhsan Kuru kahveci, Terakki lisesi müdürü Bay Mehmet ve kardeşi Bay Fikret Kırcı, Kocatepe muhribi kumandanı Bay Ruhi Kocatepe, muharrir ve muallim Nurullah Ata Ataç, riyaize muallimi Bay Talha Çilesiz, Bay Kemal Turan, Edebiyatçı Bay Orhan Seyfi Orhan, kimya muallimi Bay Hulûsi Doğan, Fen bilgisi muallimi Lütfi Tuğrul, Şehir meclisi azasından Bay Raşit Gökdemir, dahiliye mutahhası doktor Muzaffer Şevki Yener, sabık Ankara şehremini Bay Asaf İlbay, Zografyon lisesi müdürü Bay İpkarat altay, İstanbul telgraf müvezzili Cemil ve kardeşi Bay Şükrü Gökçen soyadlarını almışlardır.

İmar Bankası Müdürü Bay Celâl Dikmen, Emlak bankası Bursa şubesi müdürü bay Sedat Dikmen, Devlet Demiryolları Bostancı istasyon müdürü Bay Vedat Dikmen, İmar bankası Başveznecisi Bay Rıza Sömez, İmar bankası ikinci veznedarı bay Tahir Aru, İmar bankası muhasebe şefi Bay Yusuf Aydın, beyoğlu hastanesi Eczaebası bay Hamdi Uçar, Emniyet Müdürlüğü telefon santral memurlarından bay Necmeddin Alçoalp, Çatalca kazası Karacaköy nahiyesinde bakkal bay Necati Olcayta, Emniyet Müdürlüğü muhasebecisi bay Esat Ertürk, Emniyet Müdürlüğü istihbarat komiseri bay Mehmed Ali Özçelik, Taksimde av kuraathanesi sahibi bay Derviş zade İbrahim Dayan, Unkapanı posta ve telgraf müvezzillerinden bay Reşat akay, Tütün İhbarisi memurlarından bay Veli ve oğlu bay Ziyaeddin şen mensasına gelen Oskay, Kadıköy 16 nci ilköğretim Bağımuallimi Bay Etem Ergenekon, İstanbul Orman Bağımuallimliği kâtiplerinden bay Jsmal Kurtoglu, Vapurculuk şirketi Bağımuallimliği ve eski Riyaseti Cümhur Seryaveri bay Rusuhi Savaş, Ökonomi bakanlığı Kabotaj Umum müdürü Ayet Altuğ, belediye reisi muavini bay Nuri Türkan, bayan Nakiye Elgün, beşmuallim bay Tevfik Uras soyadlarını almışlardır.

Vefat

Merhum Şerif Abdullah'ın büyük oğlu Şerif Haşim Abdullah, dün saat 11,30 da Emirgan'daki yalısında uzun süren bir hastalıktan sonra vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 10 da Emirgan'dan kaldırılarak motörle Eyübe götürülecek, öğle namaza orada kınıktan sonra defnedilecektir. Ta'rihan rahmet oileriz.

Açık Teşekkür

Sonsuz sevgili annemizin ölümü do'nyasile gerek bizzat ve gerekse yazı ile acılarımıza ortak olan ünlü arkadaşlarımız gösterdikleri bu yüce b-berberliklerinden ayrı ayrı teşekkür imkân bulamadığımızdan saygı değer g zetenizin cefâletini dileriz.

Evliya Zade Ailesi namına
NUREDDİN

Muharriri: A. R.

No: 101

2-12-934

İspanyol Prensi!..

Güzel Diyan, Rahip Löyulaya Dikkate Şayan Birçok Cihetleri Havi Bir Mektub Gönderiyordu..

Sonra da, aslan gibi şişman bir adam olduğum halde, o ateşerin hararetine dayanamayan yağlarım eridi. Şimdi böylece kadit haline geldim. Maaşım, benim gibi bir İspanyol prensine lüzum olan kahramanca kuvveti kaybetmedim... Şimdi.. gösterdiğiniz şu büyük nezakete karşı şükranımı eda etmek için şu zarif parmaklarınızın ucuna bir puse kondurmama müsaade dermisiniz?..

Dedi... Bu sözlere katıla katıla gülerken, benden şüphelenmemesi için:

— Muhterem, Prens hazretleri... Siz de, nezaketin bir timsalisiniz... Benim gibi adı bir oda hizmetçisine gösterdiğiniz bu iltifata ne suretle mukabele edeceğimi bilmiyorum. Ve ancak emrinize itaat etmiş olmak için.. o sevimli dudaklarınıza lâyık olmanın elimi uzatıyorum.

Diye mukabele ettim... Bu, Şövalyenin at uşağı olan Prens hazretleriyle bir müddet odada köşe kapmaca oynadık. Sonra aramızda bir şişe halis Burgonya şarabı olduğu halde karşı karşıya geçerek konuşmaya başladık.

Bir türlü sarhoş olmadığı için beni bir hayli yoran, bu deri ve kemikten mürekkep adamdan öğrendiğim hakikatleri, sana şu suretle hulâsa ediyorum; sevgili kontum:

1 — Şövalye, muhtelif sebeplerle birinci Süleyman nezdinde ehemmiyetli bir şahsiyet çekline girmiştir.

Buna binaen ondan intikam alırken, bu kudretli hükümdarı kızdırmamayı da hesaba katmak icap edecektir.

2 — Kiral, Şövalyeye sarayda bir vazife vermek istedi. Fakat evvelce olduğu gibi bu koca sereri bu teklifi reddetti. Hattâ kiralın kendisini uzunca müddet burada alıkoymasına da rıza göstermedi. Şu halde, bu adam Paris'te uzun müddet kalmıyacak.. Yakında yola çıkacaktır. Siz, plânlarınızı ona göre tertip ve tanzim edersiniz.

3 — Gerek Şövalye ve gerek at uşağı, Prens Antuvan Hazretleri, birinci Süleymanın teklifi üzerine islâm dinini kabul etmişlerdir. Bana bundan bahseden Antuvan cenapları, siyaset icabı olarak ismini değiştirmediklerini de ilâve etti. Fakat her ne olursa olsun; birinci Süleymanın tevaccühünü kazanmış olan bir adam ve bahusus bir müslümanın, (kâfir) ler tarafından tecavüze duçar olması.. Ortadan kalkması iyi bir netice vermez. Bu cihet de size hatırlatmaya mecburum sevgili kontum.

4 — Yine at uşağı prens Hz. nin pek mühim işfaatına nazaran Şövalye islâm dinini kabul etmekle hristiyanlığa ihanet etmiş bir mürtet değildir. Çünkü... (Ah, kimbilir, şimdi nasıl yüreğin çarpıyor, benim çapkın papazım.. Haydi, sen pek çok üzmeden söyleyeyim) çünkü, Şövalyenin babası; bir Türk prensidir.

Fakat bu prens kimdir?.. Nârîna vücudumu bir sırtlan gibi

kemiren o kadit vücutlu at uşağından buna dair daha fazla malûmat alamadım. Bugün, birkaç banyodan sonra, dün geceki yorgunluğumu çıkarabilirsem, bu gece de bunu öğrenmeye gayret edeceğim.

Şimdi, bu mektubumu okur okumaz, evvelâ benim aşkıma bir bardak Marsela şerabı iç. İkinci mektubumu alıncaya kadar da hiçbir şey düşünme. Çünkü şu anda düşünceğin her şey faydasızdır ve çünkü hiçbir şey vuzuh kesbetmemiştir.

Hadi benim çapkın rahibim; gözlerini yum. O, aslan gibi kollarını uzat. Beni kucakla. Sık, sık, sık... Aşkımın son katresi damlayıncaya kadar sık..

Baktığı yerleri yakan ve ertelen şahane gözlerinin karşısında eyiliyor, onların nuruna secde ediyorum.

Beni takdis etmeyi, sakın unutma..

Kudretinin daima meftun ve âşıkı
D. P.

★

Husulî bir tatar, Fransanın Cenubuna giden yollarda bir kuş gibi uçuyor; Diyan dö Puvatyenin bu mektubunu, rahip Löyulaya koşturuyordu.. O sıralarda rahip, İtalyanın Kazorta ayaletinde, Fondi kasabası civarında, Lökrayyo şatosunda bulunuyor; Diyan ile aralarında kararlaştırdıkları plân mucibince, Şövalyeyi korkunç bir tuzağa düşürmeye çalışmakla meşgul oluyordu. Şövalye ise, aleyhinde hazırlanan bu plândan tamamen gafil bulunuyor, büyük bir safiyetle İtalyaya gitmeye hazırlanıyordu.

Bu hazırlıklarını kısmen bitirmiş olan Şövalye, küçük bir yazı masasının önüne oturmuş.. Sadrazam İbrahim Paşaya şu mektubu yazmaya başlamıştı:

Fahametmaapl!..

Zati şahanenin mektubla hediyelerini Kiral Birinci Fransuuya takdim ettim. Kiral, Osmanlı hükümdarının kendisine karşı gösterdiği alakaya teşekkürler etmekle beraber Muhaçta Türk ordusunun kazandığı büyük zaferi de hararetle tebrik ediyor.

Üç gündenberi burada vaziyetli tetkik ile meşgul oluyorum. Bu tetkikatımın neticesi, maalesef arzularımızın tamamen haricindedir. Evvelâ.. Kiral birinci Fransuuya, Şariken ile bir harbe girişecek vaziyette değildir. Çünkü etrafını alan bir alay müteassip guruhunun manevî tehdit ve tesiri altında ezilmektedir. Şu anda Fransa saraylarında, pek kuvvetli bir taassup havası esmektedir. Bu hava karşısında Kiral birinci Fransuuya da baş eymekte.. ve hristiyanlık dolayısıyla kalbinde Şarikene beslediği kin ve gayzi unutmak mecburiyetindedir.

Sonra bir taraftan katolikliği diğer taraftan da Şariken idaresini yıkıma çalışan Almanyanın protestan asilzadeleri de birinci Fransuuya kâfi derece kuvvet temin edememektedir.

(Arkası var)

Spor

İzmir Maçları

İzmir, 1 (A. A.) — Bugün yapılan lik maçlarında Göztepe - Buca sayı yapamadılar. 0 - 0 berabere kaldılar. Altınordu - Şarkspor maçı ikinci devrede Şarksporluların oyundan çekilmeleriyle yitüştü yarıda kalmıştır.

Tebliğler

Gemi Pratikalarına Dair

Hudut sahiller sıhhat umum müdürlüğünden: Deniz yolları işletmesi idaresile Vpurculuk Türk anonim şirketine mensup muntazam sefer yapan yolcu gemilerinin serbestçe ihtilâl ile yolcu ve yük alıp vereceği limanlardaki Sahil Sıhhiye işlerini yapan memurlara pratika itibarile vaziyetlerini anlatmak için bu gemiler tarafından:

a) Gündüz; beynelmül (serbest pratikaya malikim) manasına gelen (T. O.) bayraklarının kullanılması;

b) Gece; serbest pratika almak isteyen gemilerin verdikleri aralarındaki aralık (6) kademi geçmemek şartile üstte kırmızı, altta beyaz iki fener işaretinin gösterilmemesi.

Toplantı, Davetler

İstanbuldaki Amasyalılara

Memleket işleri hakkında görüşmek üzere İstanbuldaki Amasyalılar 7-12-34 Cuma günü saat ondan on ikiye kadar Çağaloğlunda, Halkevi merkezine çağırılmaktadırlar.

Tüberküloz Cemiyetinin Toplantısı

İstanbul Tüberküloz Cemiyeti mutat aylık içtimanı (5) Birinci Kânun (1934) Çarşamba günü saat (18,30) da Çağaloğlunda Etibba Odası salonunda yapacaktır. Bütün azânın gelmeleri rica olunur.

Galatasaray kulübü denizcilik şubesinden: Azamızın 7-12-34 Cuma günü Tokatlıyan salonlarında vereceğimiz çayın davetiyelerini almaları rica olunur.

Balo

Ankara Himayet Etfal Balosu

B. M. M. Başkanı Kâzım Özalpın yüksek himayeleri altında Türkiye Himayeli Etfal Cemiyeti menfaatına 6-12-34 Perşembe günü akşamı Ankara Palas salonlarında verilecek olan ulusal kostümlü balonun geçen yılkinden daha güzel ve eğlenceli olması için büyük bir emekle çalışılmaktadır. Balo gecesi zengin bir de piyango çekilecektir. Ulusal kostüm müsabakaları yapılacaktır. Müsabakalarda kazananlara kıymetli hediyeler verilecektir.

Her akşam

NOVOTNI'de

Necip ve Zirkin

ORKESTRASI KONSERİ

TAKSİM

Surp Agop Hastanesi

Meccanî muayene günleri

Dr. V. Kasapyan B. Salı, Cuma Sertabip. Dahiliye mütehassısı 10-12
Dr. Ethem Vassaf B. Pazartesi, Perşembe Asabiye ve aklıye mütehassısı 9-10
Dr. Manara B. Perşembe Harioiye mütehassısı 10-12
Dr. Kenan Hasan B. Pazartesi, Salı Rontgen mütehassısı 10-12

ULUŞ

20. ÜNİVERSİTİ 1934. GAZİTİ

Her hafta 5 kuruş

Ankara'da çıkan « Hakimiyeti Milliye » gazetesi, adını Öztürkçeye kalbederek « Millet » manasına gelen « Uluş », adını almıştır. Arkadaşımıza muvaffakiyet dilerken yeni başlığını basıyoruz.

Bütçe Görüşmeleri Acunu Dolaşan Hindli Seyyah

Denizyolları Ve Akay Müdürleri Ankarada

Deniz yolları müdürü Sadeddin, Akay müdürü Cemil, Havuzlar müdürü Cemil dün akşam Ankaraya gitmişlerdir.

Öğrendiğimize göre, Ankarada her üç idarenin 1935 senesi bütçeleri gözden geçirilecektir. Bunun için, Divanı muhasebat, iktisat ve bütçe encümenlerinden müteşkil heyet ümumiyeler toplanacaktır. Her üç idarenin yeni yıl bütçeleri bu ümumi heyetçe tasdik edilecektir.

Verilen malûmate göre, Deniz yolları, Akay ve Havuzlar idarelerinin yeni yıl bütçeleri açıklık ve muvazenedir. Yeni ilâveler yapılmadığı gibi bir fazla bir tahsisat ta ayrılmamıştır.

Müsaadesiz Gazete Satmış

Unkapanında gazete satıcılığı yapan İranlı Mirza müsaadesiz gazete sattığı için Asliye Üçüncü Ceza mahkemesine verilmiştir. Mahkeme suçunu sabit gördüğü için kendisine bir lira para cezası vermiştir.

DABCOVICH ve Şürekası

Tel: 44708 - 7 - 41220

Avrupa ve Şark limanları arasında muntazam posta.

Anvers, Rotterdam, Hamburg ve İskandinavya limanları için yakında hareket edecek vapurları ve dünyanın başlıca limanlarında transbor demen Yakında gelecek vapurlar

August Leonhard vapuru 5 Kanunvevele doğru.

Norburg vap. 30 K. evvele doğru Yakında hareket edecek vapurlar

August Leonhard vapuru 12 K. evvele doğru.

Norburg vapuru 10 K. saniye doğru.

Fasla tafsilât için Galata, Frenkyan han umumî acenteliğine müracaat Tel. 44707/8 - 41220

(5291)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

A. — (500) kilo Esans Bergamot

B. — (60) „ İyot

İdaremiz için satın alınacak mezkûr iki malzemeyi vermek isteyenlerin şartnameleri gördükten sonra pazarlığa iştirak edebilmek üzere (% 7,5) teminatlarla beraber (5/12/934) Çarşamba günü saat (14) de Cibaliye Levazım ve Mübayaa Şubesine müracaatları. (7988)

Üniversite Arttırma, Eksiltme Ve Pazarlık Komisyonundan:

1 — Üniversite Teşrih, Ensâç binasında yapılacak olan tâdilât, tamirat ve sabit müteharrik mobilya işleriyle linolyom döşeme kaplama işleri olbaptaki şartnamesine tevfiikan toptan ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talipler bu işe dair dosya ve resimlerini Üniversite Mimarlığından tetkik edebilirler.

3 — Eksiltme günü olan 23/12/934 Pazartesi günü saat 15 te eksiltme komisyonunda hazır bulunmaları.

4 — Taliplerin yukarıda yazılı işin bedeli keşfi olan 20474 lira 12 kuruşun yüzde yedi buçuk teminatlarını ihale günü saat 12 ye kadar Üniversite muhasebesine yatırmış olmaları lâzımdır. (8149)

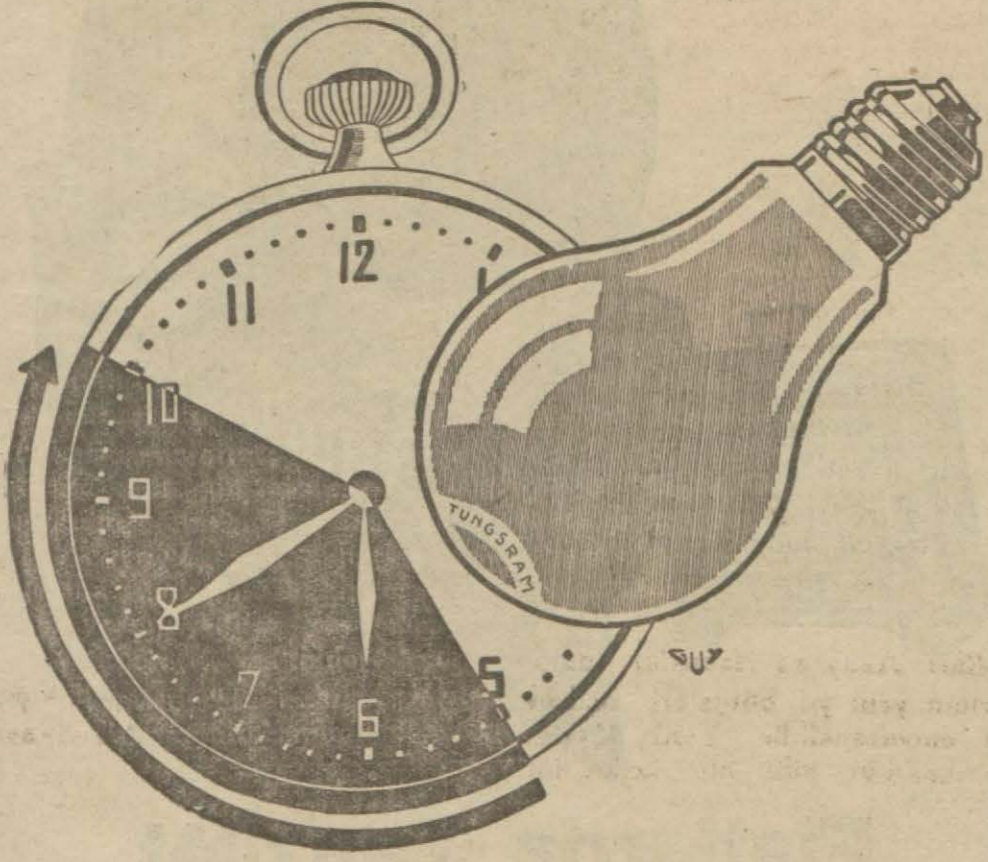
K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

SIZE İYİ BİR NASİHAT.....

Evinizde lâmbalarınız hergün
asgarî **BES SAAT YANAR**

Bu zaman zarfında ENAZ
Elektrik sarfetmek isterseniz
Evinizin **HER TARAFINA**

TUNGSRAM**KOYUNUZ****Istanbul Belediyesi İlanları****Haseki Hastanesinde****Pavyon İnşası**

Haseki hastanesinde projesi ve fennî şartnamesi ahkâmına tevfi kan Entanı bir pavyon inşası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartname ve proje örnekleri Levazım müdürlüğünden 25 lira bedel mukabilinde alınabilir. Örneklerin alınması ve münakasaya iştirak için Belediye Fen İşleri Müdürlüğünden bu işi yapabileceğine dair fennî vesika alınması lazımdır. Teklif mektupları aşağıda yazılı şekilde olacaktır.

"Belediyece eksiltmeye konan Haseki Hastanesi entanı kadın hastahıkları pavyon binası inşaatına ait evrakı telkin edip tamamlı vukuf peyda ettiğim inşaat yeri ve projeleri fennî şartnamesi ve mukavelesi ahkâmına tevfi kan inşaatını ... lira ve elektrik tesisatını ... lira ve kalorifer tesisatını ... lira ve sıhhi tesisatı "tefi rişat,, ... lira ve aşansör tesisatını ... lira ki cem'an ..... lira maktu bedel mukabilinde yapmağı taahhüt eylerim.,

Taliplerin şartnameyi, proje ve teklif mektuplarını teklif edecekleri bedelin % 7,5 nisbetindeki teminat makbuz veya mektubu ile ve fennî vesikayı kapalı bir zarf içinde olarak ihale günü olan 4/12/934 Salı günü saat 15 e kadar Daimi Encümenine vermelidir. "7742

Istanbul Evkaf müdüriyeti İlanları

- Müddeti İcar
- 1 — Galata, Kemankeş, Helvacı sokak 4 No.lı dükkân 936 Mayıs niha-yetine kadar.
  - 2 — Beyazıtta Kaşıkçılar kapısında 9 No.lı dükkân 936 " "
  - 3 — Kumkapı, Kürkçübaşı Süleyma ağa iskele cad- 936 " "
  - 4 — Kadirga, bostanı Âli cami yanında 29 No.lı oda 935 " "
- Yukarıda yazılı mahaller hizarındaki müddetlerle kiraya verilmek üzere arttırmaya konmuştur. Tutmak isti,enler 8/12/934 Gumartesi günü saat on beşe kadar Evkaf mücüriyetinde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (8100)

Belediye Sular İdaresinden:

Fatihteki Halkalı ana su yolunda ehemmiyetli onarım dolayısıyla 2/12/934 tarihinden 12/12/934 tarihine kadar Fatih ve yakınlarına halkalı suyu verilemeyeceği kamuya bildirilir. "8189,"

ASİPİROL NECATİ. grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'i ilâcıdır. Deposu: Babçekapıda **SALİH NECATİ** eczanesi (4748)

**Öz Türkçe
Bilmecemiz**

Dünkü Bilmeco

1	Y	A	N	K	I	E	T
2	A	Z	U	L	A	i	
3	Z	A	R	I	K	T	
4	O	Y	U	K	Y	E	
5	Y	N	M	Y	O		
6	A	O	D	E	L	i	
7	S	O	Y	S	A	L	R
8	A	T	A	R	M	i	

Bugünkü Bilmeco

Boş dört köşeleri aşağıda yazılı manalara gelen Öz Türkçe kelimelerle doldurunuz. Bu sayede hem vakit geçirmiş, hem de Öz Türkçe kelimeleri öğrenmiş olursunuz!

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Soldan sağa:

- 1 — Allah - ilâve
- 2 — Lâhım - yed
- 3 — Dışın zıddı
- 4 — Gelmek mastarından emrihâzır
- 5 — Nüzul
- 6 — Hümet
- 7 — Cer
- 8 — Beyaz

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Masa - pişirmiş
- 2 — Beygir - gerdanın arka tarafı
- 3 — Bir yardımcı mastar
- 4 — Bir nota - birinci harfle ikinci harfin yeri değişince hayvanlara verilen yiyecek

**Afyon Kaçakçıları
Dün Adliyeye Verildiler**

Mareşal Jofer isimli Fransız vapuruna üç bavul içinde afyon kaçırarak Koço, ispiro ve Filip isimli kaçakçıların tahkikatları dün bitmiş ve kendileri Adliyeye verilmişlerdir. Bu münasebetle kaçakçıların resmini koyuyoruz.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acent-leri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarade
Han Tel. 22740

İskenderiye Yolu

İZMİR vapuru 4 Birinci Kânun SALI günü saat 11 de İskenderiye'ye kadar. "8195,"

5 — Az sıcak - gezmek mastarından emrihâzır

6 — Kalın zıddı

7 — Eritmek mastarı emrihâzır.

8 — Suut

Istanbul asliye mahkemesi

birinci ticaret dairesinden: Maden kömürü işleri Türk Anonim şirketi tarafından İstanbulda Bahçekapıda Agopyan hanında 11/9 No.da S. Spridon ve şürekâsı şirketi aleyhinde 934-1115 dosya numarasıyla açılan konkordatonun feshi davasından dolayı borçlu şirkete gönderilen davetiye nin ikametgâhları belli olmadığı cihetle teblig edilmediği anlaşılmış ve alacaklı vekilinin talebile de ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olduğundan borçlu Şirket mümessil veya vekilinin muhakeme için tayin olunan 19/9/935 Cumartesi saat 14 de Mühkemeye gelmesi ve gelmediği takdirde haklarında giyap muamelesi yapılacağı ilân olunur. (5379)

Kış geldi!

Eğer evinizde bir

FRIGIDAIRE

yoksa, bütün kış sıhhi gıdadan mahrum olacaksınız demektir.

FRIGIDAIRE

yalnız size buzlu içki temin eden lüks bir eşya değildir. O, bilhassa kışın sıhhatinizi horuyan sadık bir bekçidir.

Eninde de sonunda da alacağınız FRIGIDAIRE'yi şimdiden tedarik ediniz

Frigidaire

ELEKTRİKLİ OTOMATİK SOĞUK HAVA DOLABI

BOURLA BİRADERLER ve ŞİŞİ

Istanbul

Ankara

Izmir

ELEKTRİK Radyatörü

TAM SICAKLIK

Fiatlarda Tenzilât

SATIŞ

de
VERESİYE SATIŞ

Sahibi : Ali Ekrem

Nesriyat müdürü Tahir
Son Posta Matbaası

RADIUM

FENER LÂMBALARIMIZIN

Fiyatlarında tenzilât yapılarak

Beheri perakende **14** (On dört) Liraya

satılmakta olduğunu muhterem halkımıza bildirmekle müftechiriz

RADIUM

TRAŞ BIÇAĞI

0,10% İNCELİĞİNDE DİR

HALIS İSVEÇ
ÇELİĞİLE YAPILMIŞTIR

HER YERDE

ARAYINIZ

RADIUM
TİCARETHANESİ

Telefon : 42878 - Telgraf : İstanbul Radium - P. K. 1313

Cevamii şerite, devairi resmîye, Belediyelere ve toptan satıcılarımıza ayrıca maktû bir fiyat tespit edilmiştir.

Umum RADIUM lâmbalarımıza ait parçalarda dahi

Tenzilât vardır.

DIKKAT: RADIUM lâmbalarımıza ait parçalar yalnız Ticarethanemizde satılmaktadır. Fabrikamızın mamulâtı olmayan parçalar, lâmbalarımıza kat'iyen tevafuk etmediğinden mes'uliyet kabul etmeyiz.

RADIUM Ticarethanesi

Telefon : 42878

Telgraf : İstanbul - Radium

Posta kutusu : Galata 1313

